WESTERN ROMAN

LIISO

Cijena 200 d broj 707

VPA

Rolf Shark:

ĐAVOLJI SINOVI

Rolf Shark

ĐAVOLJI SINOVI

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika Poslovodnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) — OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor Stevo Maoduš)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika)
Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić

Rolf Shark: ĐAVOLJI SINOVI
Naslov originala: Söhne des Teufels
Copyright: Meyerpress, Salzburg
Recenzija: Biserka Pupavac
Prijevod: Stanko Juriša

Laso broj 707 izlazi 1. 5. 1987.
u nakladi od 66.300 primjeraka

I

Pukovnik Dickson poslao je po mene.

– Stari hoće s tobom razgovarati – rekao mi je Terry Pound nekako tajnovito. – Čini mi se da je posrijedi neka čudna stvar. Ordonans također zna, o čemu se radi. Ako me njuh ne vara, opet valja kušati vruću juhu. Požuri, Ric, stari već sada nije osobito dobro raspoložen.

Što se mene tiče, nisam htio kvariti pukovnikovo loše raspoloženje. Kod Dicksona je to oduvijek bilo vrlo riskantno. U njegovim najboljim danima čovjek bi ga mogao usporediti s kaktusom u vrijeme suše. A kad bi se pravo nakostriješio, jadna ti majka.

– U redu – uzdahnuo sam.

Ispio sam svoj viski i krenuo iz kantine prema pukovnikovu uredu.

Napolju, na vježbalištu, dočekala me kišurina. Lijevala je kao iz kabla. Nabio sam šešir do nosa i psovao ispod njegova oboda. Nevrijeme je trajalo tri dana i sigurno je jedilo staroga Dicksona. S dobrom voljom kod njega već i zbog toga nisam mogao računati.

Kad sam ušao, ordonans je podigao obrve i promrsio:

– Čeka te, Tiger!

– U redu – rekoh – prijavi me. Ne čekaj da se ocijedim.

Dvije minute kasije sastavio sam pete ispred pukovnika Dicksona.

Pukovnik je sjedio za pisaćim stolom u oblaku duhanskoga dima, ćelavom glavom nagnut nad komadom papira koji je očito bio neko pismo.

– Dođite bliže, Yerby – promrsio je kroz nabrekla usta, ne vadeći cigaru i ne podižući pogled. – Pogledajte ovo.

Prišao sam. Na stolu je zaista bilo pismo. Pukovnik ga gurne prema meni, tako da sam ga mogao čitati.

Ali ne i razumjeti.

Jasno je bilo jedino da je pismo adresirano na pukovnika Dicksona, zapovjednika rendžerske jedinice.

– Kao da se netko zabavljao miješanjem slova – rekoh.

– Vraga se zabavljao – gunđao je Dickson. – Ne vjerujem

u takvu šalu. Ovim pismom netko nam nešto hoće javiti, ali bojao se da ne dospije u krive ruke.

– Hm – rekoh – znači da taj čovjek od nas traži više inteligencije negoli što je imaju njegovi protivnici.

– Tako ispada – reče Dickson i podigne glavu. – Ali naš šifrant nije uspio otkriti smisao ovoga što je napisano.

DENLAM LIMO ĆOPOM TNOHI

pisalo je na papiru u prvom retku, koji su slijedile druge nejasne riječi.

– Denlam, što znači denlam? – škrgutao je pukovnik i udarao šakom po stolu. – Nikad nisam čuo za tu riječ. Zvuči kao da je indijanska! Kao i limo! Limo, što je to?

– Nemam pojma, sir – rekoh uspravivši se. Zabavljala me pukovnikova grčevitost. – Možda se ipak radi o šali. Možda vas netko želi naljutiti.

– Naljutiti? Mene? To nikome ne pada na um – ustvrdio je Dickson. – Tko me zna, zna također da sam duša od čovjeka. Drugo, kome bi palo na um da plaća poštarinu samo radi toga da me pecka?!

Stari je zapravo bio u pravu. Kakvoga bi smišla imala takva šala, ako pošiljalac pisma ne može promatrati pukovnikovo lice u trenutku čitanja.

– Ako preokrenemo riječ »limo«, ako drugi slog čitam kao prvi, dobivam riječ »moli« – rekoh.

– To sam već ustanovio – odmahne pukovnik. – Na taj način... Ah, do vraga, da, ja sam čitao natraške! Nisam prebacivao slogove.

Pukovnik me pogledao pogledom kao da priznaje kako je i sam kriv za zbrku.

– Hm – nastavio je – a čitavo vrijeme mučio me osjećaj kako taj koji je pismo pisao nije sumnjao da nećemo uspjeti odgonetnuti smisao. U suprotnom bila bi poruka izlišna.

– Točno – rekoh.

Napolju je bjesnilo nevrijeme, potresajući od balvana podignuto zdanje. Kiša je tako oblijevala prozorska stakla da je jedva propuštala nešto od danje svjetlosti.

– Nadao sam se da ćete mi pomoći – reče pukovnik pomalo razočarano.

– Dajte mi vremena – rekoh.

– Vremena! Možda onome tko nam piše upravo to nedostaje! Meni se čini da netko zove pomoć! Razumijete? Gotovo sam siguran da je tako. Ali tko nas zove?

Uzeo sam pismo i počeh ga grijati iznad petrolejke što je gorjela na pukovnikovu stolu. Papir je požutio, ali trag tajne tinte nije se pojavio.

– Što radite? – upita pukovnik srdito i istrgne mi pismo.

– Tražio sam tragove nevidljive tinte – rekoh.

– Koješta! – reče pukovnik. – Tajna je u ovim slovima što ih vidimo. Ta zbrka dovoljna je zaštita.

I u tome je pukovnik bio u pravu.

Po njegovu mišljenju, čovjek koji je pisao to pismo nalazi se u opasnosti.

Pogled mi je pao na riječ »tnohi«. Zašto je ne bih pročitao kao i riječ »limo«? Netko »moli hitno«! To ima smisla. Iz toga bi se zaista moglo zaključiti da je netko u nevolji. Tko? »Denlam«?

Pukovnik zdrobi ostatak cigare u pepeljari.

– Ništa, je li? – uzdahnuo je.

– Nisam siguran – rekoh. – Imam dvije riječi. One govore »moli hitno«. Ako tako pročitam treću, dobiva se: Malden! Prema tome, po mome, poruka glasi: Malden moli pomoć hitno!

Pukovnik se zagledao u mene. Ponovo je dobio boju.

– Tiger, vi ste vražji momak! – uskliknuo je i udario šakom po stolu. – Imate ga! Osatak možemo lako pročitati.

– Makar pokušati – rekoh.

S lakoćom dobili smo ovakvu poruku: Malden moli pomoć hitno. Žurite, radi se o životu.

– Maldenov ranč udaljen je pola dana jahanja – rekoh zamišljeno.

– Ne smijemo izgubiti niti jednu jedinu minutu – odreže pukovnik poslije kratkoga razmišljanja. – Ali gurnuli ste mi buhu u uho: ako se radi o neslanoj šali, što onda? Ne smijem se sramotiti. Prema tome, Tiger, jašit ćete sami. Nema li ničega, možete reći da ste u patroli i tako ste svratili...

– Malden je priseban čovjek – rekoh. – Po ovakvu vremenu ne izlazi napolje niti pas.

– Što vi niste – odsiječe pukovnik i otpusti me.

Tako sam opet dobio vraški posao: da po pljusku jašim na Maldenov ranč, umjesto da guckam svoje piće i da se poslije izvalim na krevet kao ostali razumni ljudi. Noć će me uhvatiti još na putu. A zvjezdana sigurno neće biti.

Loše raspoložen pošao sam prema staji po »Blackyja«.

– Onda, Ric, što je? – pitao me Terry kad sam se penjao u sedlo i zakopčavao kišni ogrtač.

– Mislio sam da ćemo večeras igrati poker.

– Morat ćeš potražiti drugoga suigrača – promrsio sam. – Starome je opet palo na pamet da me pošalje na izlet.

– Pa, Ric, vrijeme je zaista pogodno – reče Terry Pound ironično. – A Ujak Sam očito zahtijeva da se za novac koji daje lije znoj.

– U pravu si, Terry.

– Reci, kamo ćeš ovaj put?

– Na Maldenov ranč – rekoh kratko.

– Što se tamo zbiva?

– Nemam pojma – odgovorio sam, začuđujući Terryja.

»Blacky« se dao u kas.

Terry Pound ostao je iza mene sliježući ramenima.

Trenutak kasnije zalupila su se za mnom logorska vrata od balvana. Krenuo sam prema Maldenovu ranču da bih vlasniku pružio pomoć koju je tražio.

Johnny Malden slovio je kao svojevrstan čudak i valjalo je razumjeti pukovnikovu odluku. Malden je bio pedesetogodišnjak. Bavio se uzgojem konja i goveda. Živio je na ranču prilično usamljeno.

Rančer je bio poznat po neljubaznosti i izbjegavanju dodira s ljudima. Naravno, na taj način nije mogao steći mnogo prijatelja. Prije obrnuto.

Da, Malden je mogao imati masu neprijatelja. I sam je bio svjestan toga da nije obljubljen. Takva spoznaja stvara komplekse. Možda je i poziv da mu se dođe u pomoć jednostavno plod osjećaja da ga netko progoni.

Zaokupljen takvim mislima približavao sam se ranču. Kiša je još lijevala. Pratili su je jaki naleti vjetra i »Blacky« je s vremena na vrijeme nezadovoljno frktao.

Jaka munja odjednom je bljesnula tako da sam bio zaslijepljen. Činilo se da se potresa tlo pod nogama. »Blacky« je nemirno zarzao i sam je ubrzao korak.

– Prokleto vrijeme – promrsio sam – je li, »Blacky«? Pukovnik nas je zaista mogao ostaviti kod kuće.

Ponovo munja i grmljavina. Oluja nas je pratila do samoga dvorišta. U nebeskom sijevanju ugledali smo pred sobom duga Maldenova zdanja.

Ujašio sam. Kroz jedan prozor dopiralo je svjetlo. Sjašio sam i pokucao po staklu.

– Hej, Malden, otvorite! – viknuo sam.

Trenutak kasnije odmaknuo se starinski zastor i pojavilo se crnačko lice sa sjajnim bijelim zubima, naborani obrazi i sijeda kosa. Ugledavši me na kiši, crnac je brzo domahnuo. Začas se pojavio pod izduženom strehom s podignutom petrolejkom u ruci.

– Oh, sir, dođite brzo! Prehladit ćete se. Konja ću odmah odvesti u staju. Uđite u moju sobu.

Svjetlo je palo na mene i crnac je ugledao zvijezdu na prsima. Stavio je lijevu ruku na usta i rekao:

– Oh, rendžer!

– Da – rekoh. – Odvedi konja u staju. Zatim bih htio razgovarati s misterom Maldenom. On je tvoj gazda, je li?

– Da, jeste – otegnuo je crnac.

– U redu. Javi mu da ga traži Tiger Tex.

– Kako? – pitao je crnac, kao da ne shvaća.

– Rekao sam da hoću razgovarati s gazdom.

– Ali on je već u krevetu. Spava.

– Tako rano? Uopće nije kasno!

– Da, rano, i meni se čini – reče crnac i počeška se po rudlavoj glavi.

– Probudi ga!

– Da ga budim? Gazdu?

– Kao što si čuo, do vraga! – otresao sam se.

Činilo mi se da crnac sa svi-

me oteže. Zato sam ga jednostavno gurnuo u kuću. Pratio sam ga u stopu. Ušli smo u malu prostoriju s tamnim niskim stropom. Na stolu je titravo gorjela svijeća.

– Malko ćete pričekati, sir – reče crnac kao da je u neprilici.
– Samo trenutak.

Zatim je podigao petrolejku i krenuo. Otvorio je škripava vrata i nestao u susjednoj sobi. Čuo sam kako korača po isušenim daskama. Potom se začulo jako kucanje.

– Ustanite, gazda, imate posjetu! – govorio je crnac glasno.

Kucanje se ponovilo. Poziv također, glasnije negoli prije. Malo kasnije pojavilo se na vratima zbunjeno crnčevo lice.

– Ne mogu ga probuditi, sir! – govorio je. – Morat ćete doći sutra.

– Koješta! – rekao sam i odgurnuo crnca.

Kad sam pošao prema Maldenovoj spavaonici, crnac je negodovao, no na to se nisam obazirao. Pokucao sam na vratima pesnicom tako da je grmjelo po čijeloj kući.

– Hej, Malden, ovdje Tiger Tex! – rekao sam gotovo vičući.

Malden nije odgovorao.

Crnac je prišao s petrolejkom u ruci i rekao je:

– Gazda uvijek spava kao top.

– Aha – promrsio sam.

Podišla me zabrinutost. Tako tvrdo ne spava nitko! Ponovo sam odgurnuo crnca i udario ramenom u vrata tako da su se raspala.

Zamalo sam pao u sobu. Crnac me slijedio gunđajući, da bi odjedňom iznenađeno kriknuo.

Malden je ležao na leđima pokraj kreveta. Mrtve oči bile su uprte prema otvorenom prozoru, niz koji je lijevala kiša. Mala krvava mrlja na košulji ukazivala je na to da je rančer ustrijeljen, vjerojatno kroz taj prozor.

– Gazda, gazda! – jadikovao je crnac, kleknuvši pored leša.

– Prekasno! – promrmljao sam samomu sebi u bradu.

Sagnuo sam se i ustanovio sam da se tijelo još nije sasvim ohladilo.

Sumnjičavo sam pogledao crnca.

– Kako se zoveš? – pitao sam.

– Jerusalem.

Crnac je opazio sumnju u mome pogledu. Ustao je i koraknuo u stranu.

– Dakle, Jerusalem – rekoh uspravljajući se. – Tvoj je gazda ustrijeljen i sada znamo, zašto ga nismo mogli probuditi.

Jerusalem kimne, promatrajući me prestrašeno i bez riječi.

– Morao si čuti hitac – rekoh.

– Ništa se nije čulo, sir – tvrdio je crnac. – Bilo je nevrijeme. I sami znate, kako je grmjelo. Hitac je morao biti ispaljen u trenutku treska.

Dakako, bilo je to moguće.

– Nikoga nisi vidio? – pitao sam.

– Nikoga, osim, osim...

– Govori!

– Nikoga, osim vas, sir – reče crnac i ugrize se za usnicu.

– Slušaj, Jerusalem – rekoh – čini mi se da nisi opazio moju zvijezdu. Ja sam renđer i večeras nisam navratio pukim slučajem. Na žalost, trebalo je da dođem prije.

– Da, sir, bilo bi dobro – mucao je crnac, lutajući pogledom između mene i leša. – Što će sada biti? Ne možemo ga ostaviti na podu.

– Položi ga u krevet – rekoh.

Dok je premještao gospodara, Jerusalem je gunđao:

– Ako niste došli slučajno, sir, možda znate tko je ubojica?

– Ne znam – rekoh. – Nadam se da ćeš mi pomoći u traženju odgovora na to pitanje.

– Ali kako, sir? Nemam pojma ni o čemu, kad vam kažem!

Jerusalem je podigao ruke kao da se predaje.

– U redu – rekoh – vjerujem ti. Ali možda mi možeš ponešto korisno ispričati.

– Vaš je konj na kiši, sir – reče Jerusalem tihim glasom.

– Da, odvedi ga u staju.

Jerusalem nažge još jednu petrolejku, stavi je na stolić i ode.

Prišao sam otvorenom prozoru i posvijetlio napolje.

Nigdje nije bilo nikakvih tragova. Kiša je raskvasila zemlju i trag čizama bilo bi lako raspoznati. Prema tome, činjenica da je prozor otvoren mogla bi biti samo dio neke varke.

Kiša je povremeno padala u sobu i zatvorio sam prozorska krila. Pri tom sam pogledao krevet. U mrtvačevim očima još se naziralo iznenađenje i strah.

U opasnosti sam, pisao je Malden pukovniku. Dođite brzo, radi se o životu.

Malden je bio u pravu. Nijedna riječ u pismu nije bila suvišna.

Toga trenutka začuo sam kako je »Blacky« srdito zarzao a zatim je Jerusalem prigušeno kriknuo.

Izjurio sam napolje.

Jerusalem je ležao u lokvi. Trljao je kosti i uzdisao. »Blacky« je uzdignute glave kaskao prema meni. Bio je uzbuđen. Kad mi je prišao, pritiskao je meke nozdrve u moje rame.

– Zbacio te, je li? – rekoh Jerusalemu.

– To je vrag, a ne konj – ljutio se crnac ustajući iz lokve. – Njegove uzde neću više niti dirnuti!

– Jerusalem – rekoh – priznaj da si htio bježati. Mogao sam ti odmah reći da to neću uspjeti. »Blacky« ne trpi u sedlu nikoga osim mene.

– Bježati? Ja? – pitao je iznenađeno Jerusalem, šepajući pod strehu. – Zašto bih bježao, sir? Nisam ja ubio gospodara. Htio sam odvesti vašeg konja u staju.

– I zato si se popeo u sedlo? Jerusalem, tko bi ti to vjerovao?

– Tko ide u staju, mora obići cijelu kuću – gunđao je Jerusa-

lem. – Nisam gradio ni jedno ni drugo, sir. I mister Malden nije bio zadovoljan. Htio je podići novu staju. Po ovoj kiši nisam htio gacati ispred konja, vodeći ga za uzde. Htio sam brzo obaviti posao. Tko ne bi poželio da što prije dođe na suho?

Razmišljao sam, što je u svemu tome istina.

– Pokaži mi staju! – rekao sam.

Staja je zaista bila iza stražnje strane kuće.

Jerusalem je šljapkao ispred mene i »Blackyja«, trljajući jednom rukom križa. Bio sam zadovoljan kad smo se našli pod krovom. Brižljivo sam istimario »Blackyja«. Jerusalem mu je donio krmu.

– Što ćemo sada? – pitao me kad smo se vratili u kuću. – Mister Malden i ja živjeli smo ovdje sami. Nemam pojma, ima li rodbine, nasljednika. Ne znam što će se desiti s kućom i ostalom imovinom.

– Na tvom mjestu zasad ne bih razbijao glavu tim razmišljanjima – rekoh. – Što se mene tiče, pokušat ću najprije ustanoviti, tko je tvoga gazdu poslao u grob.

– To neće biti jednostavno, sir – reče Jerusalem.

– Je li imao neprijatelja? – pitao sam.

– Mnogo! Previše za čovjeka koji je živio tako povučeno.

Jerusalem je odšepao u kuhinju da nađe nešto za jelo i da skuha čaj.

Malden je ležao u svojoj sobi tih i nijem, i ništa mi nije mogao reći o svome ubojici.

Znao je da mu prijeti opasnost. Prema tome, znao je i odakle, od koga. Zašto to nije u pismu jasno rekao? Zašto je pribjegao pritajivanju smisla riječi?

Što se događalo ovdje, na Maldenovu ranču?

Odlučio sam da iz Jerusalema iscijedim sve što budem mogao.

Jerusalem se vratio i stavio na stol što je bilo potrebno da se ušutka moj želudac.

– Maločas smo razgovarali o tome da je Malden imao neprijatelja – rekao sam.

– Da, imao ih je, sir – potvrdio je Jerusalem. – Pošteno rečeno, nije bio obljubljen čovjek. Nikome nije htio biti na usluzi. Bio je mrzovoljan. Katkad se s njim teško živjelo. I sami znate, da se neprijatelji lako stvaraju.

– Naravno, ali ne baš takvi koji bi ubijali.

– Svakako – prizna Jerusalem i počeška se po sijedom tjemenu. – Ako se ozbiljno razmisli, tako je... Osim toga, uprkos svemu, moglo bi se reći da moj gazda ne bi bio digao ruku niti na muhu.

– Hm, hm – rekoh tresući glavom. – Jerusalem, ti padaš iz krajnosti u krajnost!

– Pao sam samo s vašega konja. U lokvu – uzvrati crnac.

– Ako se ne varam – rekoh – ustvrdio si da tvoj gazda ni s kim nije bio u ozbiljnoj svađi?

– Točno. Dijelom zbog toga što je svakoga izbjegavao. Niti je on koga tražio, niti tko njega. Ovamo je malo kad itko dolazio. Kao što je on izbjegavao druge, tako su se drugi klonili njega. Svađa nije bilo.

Jerusalem je konačno bio potpuno jasan.

– Predlažem – rekoh – da ujutro o svemu podrobno popričamo.

– Spavati možete tamo – reče Jerusalem i ispruži ruku.

– Pokraj leša?

– Oh, ne! – zgrozio se Jerusalem. – U susjednoj sobi. Tamo je stara sofa na kojoj se možete odmoriti. Što se mistera Maldena tiče, predlažem da ujutro najprije iskopam grob.

– U redu, Jerusalem – rekoh.

Crnac je zadovoljno kimnuo i odšepao. Činilo se da ga je »Blacky« dobrano tresnuo o majčicu zemlju.

Soba u kojoj je trebalo da spavam bila je pored Maldenove spavaonice. Vrata koja su ih dijelila zatvorio sam, iako me nije osobito smetalo što tako blizu leži čovjek u svojoj krvi.

Smjestio sam se na ležaju, zadržavši spreman revolver. Tromi Jerusalem nije uživao moje povjerenje.

Možda Malden zaista nema rođaka. U takvu slučaju Jerusalem bi mogao postati vlasnik ranča. Mogućnost je bila vrlo vjerojatna.

Ugasio sam svijeću i pokušao sam zaspati. Međutim, nevrijeme se ponovo pojačalo. Oko usamljene kuće divljala je oluja. Kiša je udarala po prozorskim staklima. Munje su osvjetljavale sobu blijedim svjetlom. Grmljavina se neprestano približavala.

Čuo sam kako po kući tapkaju nečiji koraci. Po šepanju moglo se zaključiti da je to Jerusalem. Obilazio je prostorije i provjeravao, jesu li svi prozori dobro zatvoreni. Ušao je i u moju sobu. Najprije je zastao kod ležaja, zatim je prišao k prozoru. Uz zadovoljno gunđanje otišao je prijeko k Maldenu.

Za pet minuta u kući je ponovo zavladao mir. Pokušao sam zaspati. Tak mi je put to uspjelo. Ali nisam dugo spavao. Probudio me šum što je dopirao iz sobe u kojoj je ležao mrtvac.

Skočio sam na noge i s revolverom u ruci pošao sam da vidim, što se događa.

Je li vjetar raskrilio prozor kroz koji je rančer bio ustrijeljen?

Napolju je divljala olujna noć.

Pri blijesku munje ugledao sam nekoga nekoliko koraka daleko od kuće. Planuo je hitac. Zrno se zabilo u drvo sasvim blizu mene.

Javio se Maldenov ubojica!

*

Pucao sam odmah, no nism pogodio. Drugi je metak također promašio. Neznanac je nestao u tami.

Skočio sam kroz prozor napolje i požurio u pravcu kojim se najvjerojatnije udaljio napa-

dač. Kod ugla kuće sudario sam se s Jerusalemom.

– Što radiš ovdje? – pitao sam ga.

– A vi, sir? Mislim da sam čuo pucanj.

– Netko me pokušao ustrijeliti – rekao sam.

Mislom da sam čuo tri pucnja.

– Dva put pucao sam ja.

Jerusalem me pogledao upitnim pogledom.

– Čini se da niste pogodili, sir – smijuljio se. – Za lešom ne biste trčali.

– Jesi li koga vidio?

– Niti živu dušu.

Očekivao sam upravo takav odgovor, nikakav drukčiji. Činilo se da je Jerusalem znao, tko je pucao. Možda je strijelac bio on sam. Doduše, čovjek kojega sam ugledao imao je na glavi šešir a Jerusalem je bio gologlav, ali to bi se dalo vrlo lako objasniti.

– Pa, dobro – rekoh tako da je Jerusalem mogao zaključiti što mislim.

No Jerusalem je izdužio lice kao da će zaplakati.

– Strašno pada, sir – rekao je. – Idemo u kuću. Vi, naravno, vjerujete da sam to uradio ja. Ali kunem se da sam nedužan! Mister Malden i ja bili smo jedna duša. Nikad mu nisam učinio ništa nažao. A kakvi bi me razlozi nagonili na to da ubijam vas? Večeras sam vas vidio prvi put u životu.

Požurili smo pod krov.

– Razlog bi se našao, Jerusaleme – rekao sam. – Bojiš se da bih te mogao uhapsiti.

– To nećete učiniti, sir – reče Jerusalem sigurnim glasom.

– Nemate razloga. Ništa loše nisam učinio. Bio sam vjeran sluga svoga gospodara sve do njegove smrti.

– Aha – promrmljao sam. – Ali mister Malden je znao da mu prijeti smrt.

Jerusalem me zblenuto promatrao.

– Odakle vam to? – pitao je.

– Obavijestio nas je – rekoh.

– Na žalost, stigao sam prekasno.

– Obavijestio vas je? – zamuckivao je Jerusalem začuđeno i preplašeno.

– Upravo tako – rekoh kratko i kucnuh Jerusalema po ramenu. – Tebi kao da o tome nije ništa rekao.

– Nije.

– A mislio sam da ste bili jedna duša.

Jerusalem gricne usnicu i reče:

– Prozor, sir! Prozor gazdine sobe! Nije li ga netko otvorio? Vi ste kroz njega skočili napolje.

– Točno – rekoh. – Netko je mogao ući u kuću.

– Odmah ću se pobrinuti da svagdje bude svjetla – reče Jerusalem. – Zatim ću prozor zabiti.

Jerusalem odšepa za tim poslom. Malo kasnije čuo sam kako udara čekićem.

Pretražio sam kuću do podrumu, ali uljeza nije bilo. Jeru-

salem i ja bili smo jedini živi stvorovi u kući.

Jerusalemovo držanje bilo je protkano suprotnostima. Kao odvažan čovjek mogao je pucati u mene kad sam ležao na sofi a on je stajao nekoliko koraka daleko od mene. Ali on to nije učinio. Najprije je otišao spavati, zatim se brinuo o prozorima. Je li bio kukavica? Ili je u pozadini nešto, što nikako ne mogu prozreti? Boji li se Jerusalem neke meni nepoznate prijetnje kao i Malden, čiji je život u međuvremenu ugašen?

Ostatak noći prošao je mirno. Ustao sam rano, ali nisam se sam probudio. Prenulo me udaranje čekića.

Kad sam izašao napolje, zatekao sam Jerusalema kako zbija lijes za svoga gospodara.

– Sigurno ste gladni, sir – pozdravio me. – Odmah ću vam dati doručak.

Jerusalem ostavi lijes i pođe u kuću. Pri tom me je obišao u malom luku.

Bio bih krenuo za njim, da nisam čuo topot konjskih kopita. Okrenuo sam se i ugledao mladu jahačicu. U prvi trenutak mislio sam da dolazi dječak, no kad se nagnula preko konjskoga vrata zadigao se obod šešira i pokazali su se smeđi uvojci.

Djevojka je mogla imati dvadeset godina i bila je zaista vrlo lijepa, iako su čelo brazdale bore bijesa. Skočila je s konja i krenua prema meni, udarajući bičem po sari čizme.

– Mister Malden – govorila je – dvadeset milja uokolo ne može se o vama čuti nijedna dobra riječ. A sada ste, k svemu tome, postali konjokradica.

Djevojka je opazila zvijezdu na mojim prsima i ušutjela je.

Nasmiješio sam joj se.

– Oprostite – rekla je u neprilici – ali mistera Maldena nisam poznavala osobno. Sada vidim da ste vi rendžer. Upravo ono što mi je potrebno. Jeste li ovdje slučajno, ili je Malden počinio još nešto...

– Što? – upitao sam.

– Ukrao je naše konje – rekla je djevojka. – Prema pravu i zakonu, za to ga sljeduje uže.

– Smijem li najprije pitati, tko ste vi? – rekoh raspoloženo jer joj je ljutnja zaista dobro pristajala.

– Zovem se Sally Cosba – odgovorila je djevojka. – Kćer sam Burta Cosbe, Maldenova susjeda. Moj otac bavi se na ranču uzgojem konja. Jučer smo htjeli otjerati dvadeset grla na prodaju u Blackville, ali životinje su noću nestale.

– Hm – rekoh. – Ali kako ste došli do zaključka da u tome ima prste susjed Malden?

– Pa, ovako – nelagodno će djevojka. – On je moga oca molio za moju ruku. Naravno, tata i ja nismo bili za to. Malden je zaprijetio da će mu to platiti. Jutros smo u blizini obora našli ovo.

Djevojka mi je pružila mamuzu, ukrašenu kao što se rijetko vidi.

– Mislite da pripada Malde-

nu? – pitao sam.

– Otac je u to siguran.

– Hm.

– Kad sam to čula, sjetila sam se Maldenove neuspjele prošnje i jednostavno sam odjašila ovamo. Otac me nije uspio zadržati. Priznajem da sam prilično tvrdoglava.

– Vidim – rekoh uz smiješak. – Recite, Malden je zatražio vašu ruku a da vas nije poznavao, kao niti vi njega?

– Tako je. To se zbilo otprilike prije mjesec dana. Bila sam s majkom prijeko u Meksiku. Tata je tada rekao da mister Malden ženidbom želi doći do zemlje koju bi dobio poslije smrti mojih roditelja.

Ta djevojka, Maldenova prošnja, krađa konja i mrtvac u kući, sve to nikako nisam uspijevao dovesti u pravi red.

Sally se bila zagledala u nedovršen lijes.

– Što je ovo? – pitala je zbunjeno. – Lijes? Za koga?

– Za vašega susjeda Maldena – rekoh. – Jerusalem će ga pokopati. Ubijen je prošle večeri. Prema tome, nije vjerojatno da bi on odveo konje iz vašega obora.

Sally se sasvim zbunila.

– Pa to nije moguće! – uzdisala je. – Nevjerojatno! Ali kako je k nama dospjela njegova mamuza?

– Hja, ili je bio kod vas prije, ili je nekome posudio mamuze – rekoh nehajno.

– Ili mu ih je netko ukrao – dodala je Sally. – Možda nas je netko htio navesti na krivi trag.

– Kažete da je nestalo dvadeset konja? – rekoh. – Jesu li to bile skupocjene životinje?

– Grla iz najboljega uzgoja – odgovorila je Sally.

– Računali smo s lijepom svotom. Otac je s dvojicom kauboja otišao u potjeru.

– Znači da nije čvrsto sumnjao u Maldena?

– Pošteno rečeno, nije. To je bilo moje mišljenje. Mamuza...

– Da, rekoh – ona ima neke veze. Idemo u kuću. Htio bih popiti još gutljaj čaja i razgovarati s Jerusalemom.

– S Maldenovim crncem?

– Da.

– Čudan čovjek. Tako misli moj otac.

– Možda je u pravu – rekoh.

Ušli smo u kuću. Jerusalem je upravo postavljao stol. Nije bio iznenađen što sam se pojavio s djevojkom. Brzo je donio još jednu šalicu i nalio čaj. No Sally Cosba nije, razumljivo, bila raspoložena za doručak.

– Pokažite mu mamuzu – rekao sam joj.

– Poznata vam je, zar ne? – rekla je Sally, držeći mamuzu Jerusalemu pod nosom.

Jerusalem je iznenađeno podigao obrve.

– Gazdina je – rekao je. – Odakle vam?

– Našla sam je u našem oboru – odgovorila je Sally Cosba.

– Možete li to možda objasniti?

Jerusalemov pogled lutao je između Sally i mene. Zatim se uspravio i rekao je:

– Čekajte, moram ipak pogledati.

I ja sam htio vidjeti Maldenove čizme. Sally se također pridružila.

Ušli smo u sobu u kojoj je ležao mrtvac. Kako je prozor bio zabijen, oko nas je vladala polutama. Sally je oklijevajući zastala na pragu. Jerusalem i ja razgledali smo pokojnikove čizme.

– Lijeve mamuze nema – rekao je Jerusalem.

– Sinoć ju je imao? – pitao sam.

– Nisam primijetio, sir.

– Čudno – javila se Sally. – Jerusalem, pa morali ste vidjeti, nedostaje li gospodaru jedna mamuza!

– Jeste li sigurni da je vaš otac jutros imao obadvije? – upitao je lukavo Jerusalem.

Sally se ljutito okrenula. Jerusalemu se nije moglo osporiti da je u pravu.

Razmišljao sam. K Maldenu sam stigao oko deset. Tada je već bio mrtav.

Pitao sam Sally, kad je primijećeno da nema konja. Ujutro, odgovorila je. Za nevremena kauboji su imali pune ruke posla da životinje zadrže u oboru. Umorni ljudi otišli su zatim na počinak. Samo su dvojica ostala kod životinja.

A ta dvojica? – pitao sam. – Oni nisu ništa opazili.

– Nisu. I oni su zaspali pod šatorom pokraj obora.

– Na ranču nemate pasa?

– Samo dva. To jest, imali smo ih prije nekoliko dana. Otac je rekao da ih je netko otrovao.

– Složio bih se s njim – rekao sam. – Vaš je otac očito u pravu. Kao i vi, kad mislite da Malden ima sa svim tim neke veze. Ali čini mi se da to nije radio po svojoj volji.

Ispričao sam Sally kakvo smo pismo dobili od pokojnoga Maldena.

Sally me slušala namrštena čela.

– Netko je drugi u toj igri – rekla je.

– Tako je. Toga čovjeka valja naći.

*

– Vaš je otac dakle odjašio na Simpsonov ranč? – pitao sam Sally.

– Da. Obilazi čitavo susjedstvo. Netko je morao nešto primijetiti. Dvadeset konja ne može nestati samo tako.

– Aha – rekoh. – Možda ga stignemo kod Simpsona. Htio bih svakako s njim razgovarati.

– Dobro jašim – reče Sally ponosno.

Krenuli smo odmah. »Blacky« je zadovoljno rzao i počeo je žestoko grabiti. Jerusalem nas je ispratio zamišljena lica. Nije se moglo razabrati, je li potišten ili osjeća olakšanje.

Simpsonov ranč nalazio se oko dva sata istočno od Blackvillea. U daljini su se vidjeli obronci Dark Hillsa.

Stigli smo oko devet sati prije podne, poslije oštre jurnjave.

Simpson je stajao pred kućom poput ustobočenoga bika i dijelio je ljudima zapovijedi. Kad nas je ugledao, spustio je ruku k opasaču.

– Cosbina kćer s rendžerom! – rekao je. – Čuj, Sally, prije četvrt sata objasnio sam tvome ocu, kako će najbrže napustiti moj posjed. Moram li to ponavljati? A vi, rendžer, ako možda mislite da je Simpson ukrao Cosbinu kljusad...

– Smirite se! – rekoh rančeru. – Tražim vašega susjeda Cosbu, i to je sve.

– Ovdje ga nećete naći – odbrusio je Simpson. – Mislim da se u ovom dvorištu neće uskoro pojaviti.

Ljudi oko nas prasnuli su u smijeh. Sally se zarumenila od srdžbe i ponovo je počela udarati bičem po sari čizme.

– Slušajte, Simpsone – govorila je – ako netko ukrade vaše konje pa dođete na Cosbin ranč, pokazat ću vam najkraći put kući.

– Kamo je odjašio susjed Cosba? – pitao sam.

– K Medfordu – odgovori cerekavo Simpson. – K najbogatijem čovjeku uokrug stotinu milja, pa je Cosba povjerovao da mu je on ukrao dvadeset konja.

Svi su se ponovo smijali.

Sa Simpsonom se očito nije moglo razumno razgovarati.

– Slušajte – rekoh ozbiljno – ne radi se samo o krađi konja, nego također o ubojstvu. Taj koji je ukrao Cosbine konje ubio je možda prošle noći rančera Maldena, a pokušao je još jedno ubojstvo. Do vraga, čovječe, priberite se! Moram razgovarati s Cosbom!

Simpson je izbečio oči i počeo je žmirkati.

– Ubojstvo? – promrsio je. – Malden je mrtav?

– Jeste – rekoh.

– Što mu gromova! Na vašem mjestu pustio bih Cosbu da jaši k Medfordu a požurio bih u Blackville. Otkad se gradi željeznička pruga, tamo se zbiva svašta.

– Što hoćete time reći?

– Jerusalem vam ni o čemu nije pričao? – upita Simpson tiše i priđe bliže. – Malden, taj stari osobenjak, zadnjih se tjedana naglo promijenio. Počeo je često posjećivati salun u Blackvilleu. Međutim, na povratku nikad nije bio pijan, što bi bilo normalno za svakoga pravoga čovjeka.

Tako? – rekoh. Po vašem mišljenju, to bi značilo da se tamo s nekim sastajao?

– Upravo tako! Nije jašio u Blackville da bi udahnuo malo svježega zraka!

– Hvala – rekoh, dodirnuvši rukom obod šešira. – Sally, hoćete li tražiti oca, ili ćete poći sa mnom?

– Idem s vama u Blackville – reče odlučno djevojka.

Sally je krenula bez pozdrava. Ja sam kimnuo Simpsonu jer mi je dao podatak koji je mogao biti važan.

Unatoč svemu, jašili smo tako

da smo prošli pored Simpsonovih obora. Naravno, nigdje nije bilo tragova Cosbinih konja.

Poslije kiše u prošloj noći nebo je bilo vedro i sunce je sjalo i žarilo svom žestinom.

– Jedno ne razumijem – rekoh Sally. – Dvadeset konja mora ostaviti jasne tragove, pogotovu na razmočenu zemljištu.

– Pored našega obora prolazi potok Rainbow – reče Sally. – Životinje su natjerane u vodu. U potočnom koritu ne ostaju tragovi.

– Hm, da – rekoh. – Morao bih pogledati ranč. Nadam se da se tome ne protivite.

Sally me pogledala sa strane.

– Zašto bih bila protiv? – rekla je.

Pognali smo konje i uskoro smo bili u Blackvilleu.

Zbog obližnjih željezničkih radilišta u gradu je bilo prilično živo. Na ulici su se sretali pružni radnici, okolni naseljenici i rančeri. Na pješačkim hodnicima vladala je ponegdje gužva.

Šerif Masterson, koji je naslijedio pokojnoga Pata Eldera, sjedio je iza prozora i promatrao što se zbiva napolju.

– Razgovarat ćemo najprije s Mastersonom – rekoh Sally. – On je mudra glava i ništa mu ne promakne. Poslije ćemo otići u salun.

– U redu, Tiger – reče Sally ozbiljno i klizne sa svoga riđana.

Visoki Masterson izvukao se napolje ne vadeći ruke iz džepova. U uglu usta vrtio je gotovo dopušenu cigaretu.

– Hej, Tiger – rekao je veselo – čemu zahvaljujemo tu čast? Čast također tvojoj pratnji! Je li već »uhapšena«?

– Pitaj je – podsmjehnuo sam se. – Ime joj je Sally. Kćer je rančera Cosbe. Njemu je prošle noći netko ukrao dvadeset rasnih konja, koje je danas ovdje htio prodati.

– Da, danas je konjski sajam – promrmljao je Masterson. – Zato je ovakva gužva. Pogledat ću, miss Sally, nisu li vaši konji sami došli u Blackville.

– Ne bi bilo loše – rekoh.

– Ja ću pogledati – reče Sally – a vi porazgovarajte sa šerifom. Kasnije me možete potražiti na konjskom sajmištu, Tiger. Ne bih htjela gubiti vrijeme.

Sally je otišla. Masterson je gledao za njom, ispljunuvši čik.

– Prava cura! – promrsio je. – Moj broj! Je li ti potrebna moja pomoć?

– Svakako – rekoh. – Najprije bi mi mogao pričati o Maldenu. Čujem da je u posljednje vrijeme dolazio ovamo u salun.

– Malden? – čudio se Masterson. – Misliš da bi on mogao ukrasti konje?

– To je sasvim dvojbeno jer je prošle noći kod kuće ustrijeljen.

Masterson je razrogačio oči. Potapšao sam ga po ramenu i gurnuo ga u ured, gdje smo si obojica najprije priuštili gutljaj viskija.

Poslije svega što si mi ispri-

čao – rekao je Masterson – ovo mi je bilo i te kako potrebno. Kažeš da je Malden mrtav? Tko ga je ubio?

– Ne znam. Čini se da ubojstvo ima veze s krađom, iako je Cosbin ranč od Maldenova udaljen više od sata.

– Znaš, Malden je prošloga tjedna zaista bio tri večeri ovdje u salunu.

– Sad mi je jasno, kako je došlo do toga da poruku pukovniku pošalje poštom.

– Pisao je staromu?

– Tražio je pomoć. Osjećao se ugroženim.

– Sve misterioznije! – reče Masterson. – Da ti pravo kažem, čudio sam se Maldenovim dolascima u salun. Svaki put otišao bi natraške prema djevojačkim sobama. Mislio sam kako je malko prekasno došao do toga...

– Ali postoje također sobe za hotelske goste – rekoh.

– Točno – reče Masterson namrštivši čelo. – To mi nije palo na pamet. Dakako, Malden uopće nije morao biti kod djevojaka!

– Ja ću zaviriti u salun, a ti dobro otvori oči.

– U redu, Tiger – kimne Masterson.

Otišao sam do konjskog sajmišta na drugom kraju grada, u blizini groblja. Upao sam u pravu gužvu. Uzalud sam tražio Sally, nigdje je nisam uspijevao otkriti.

Kad sam bio potpuno siguran da djevojka nije na sajmištu, otišao sam u salun. Možda se Sally u međuvremenu predomislila. Kod žena se uvijek mora s tim računati.

Salun također nije bio loše posjećen. Bilo je podne i za stolovima se pilo i jelo. Ponegdje se i kartalo. Sally Cosbu nisam nigdje vidio.

Prišao sam baru i pitao pipničara Sama:

– Jesi li možda primijetio negdje Sally Cosbu?

– Sally Cosbu? – začudio se Sam. – Ne poznam je. Ali ako bi to bila ljepotica sa smeđim uvojcima...

– Što bi htio rendžer? – umiješao se momak koji je malko podalje pio viski, okrenut Samu leđima.

Momak mi se nije sviđao jednako kao i njegovo izazivački izrečeno pitanje. Moglo mu je biti oko dvadeset i sedam godina. Bio je vitak i snažan. Ispod niskoga čela zvjerkale su lukave oči. Po vanjštini sudeći, mogao je biti kauboj.

Pretvarao sam se kao da ništa nisam čuo.

– E, mislio sam upravo na djevojku sa smeđim kovrčicama – rekoh Samu. – Što je s njom?

– Ona je, ovaj...

Sam je zabrinuto pogledavao u mene i u kauboja, I šutio je.

Momak se okrenuo prema meni i hladno me odmjerio.

Sam – rekao je – ako se ne varam, pitao sam te, što hoće rendžer s miss Cosbom.

– Kako bi to mogao znati?

Pitajte ga sami – reče Sam i nestane iza bara kao da je propao u udubinu.

– U redu – reče mladić. – Rendžer, pitam vas, prema tome...

Umjesto da dovrši rečenicu, momak se igrao svojim koltom. Ja sam se smješkao, no ljudi koji su se našli u blizini odmah su potražili bolje položaje.

– A ja vas pitam, zašto bih vam odgovorio? – rekoh.

– Sally Cosba nije djevojka za pridošle rendžere, ona je...

– Ponovi ono o rendžeru.

– Fućkam na rendžere i uopće na klipane sa zvijezdom na prsima – podrugnu se momak nadmeno.

Osjetio sam svrbež u šaci, ali vidio sam da bi kauboj potegnuo oružje prije negoli udarim. Zato sam rekao:

– Tako? Znači, tražiš kavgu, Hajdemo napolje!

– Zašto? Ne možemo li to jednako dobro obaviti ovdje? – cerio se drsko kauboj.

– Izidite napolje! – kukao je Sam, pogledavajući zabrinuto u svoje boce i u lijepo veliko ogledalo. – Rendžer je u pravu.

– Ali meni se više sviđa ovdje – reče kauboj i stavi revolver pred sebe.

Prema tome, borit će se pesnicama.

Slijedio sam njegov primjer.

U salunu je zavladala tišina. Radoznalci su se približili i napravili oko nas polukrug. Kad se vidjeli da se neće pucati, ohrabrili su se.

Odmakli smo se od bara i pošli jedan prema drugomu. Trenutak kasnije došlo je do rvanja. Momku je valjalo priznati snagu, ali za pet minuta ipak je tresnuo o pod.

Gledaoci su zadovoljno zamrmorili. No kauboju nije bilo dosta. Dapače, kao da je tek sada bio pri pravoj volji. Ustao je crven u licu i odmah je navalio.

Dočekao sam ga udarcem desnice iz punog zamaha, koji ga je zamalo bacio na drugu stranu bara. Sam je u posljednjem trenutku spasio dvije boce viskija. Momak je opsovao i posegnuo je za svojim koltom.

Mogao me lako ustrijeliti. Moje oružje nije bilo na dohvatu. Kauboj je bio toga svjestan. Međutim, Sam je žrtvovao jednu bocu i opalio je bahatoga kauboja po tjemenu. Obliven viskijem, momak je pao kao da mu je netko podmaknuo tlo ispod nogu.

– Svi ste vidjeli da se nije htio boriti pošteno – govorio je Sam promatračima. – Sada mi duguje bocu viskija.

U živoj raspravi publika se razišla.

– Hvala, Sam! – rekoh pipničaru.

– Nema na čemu. Do uzvrata!

– U redu. Tko je taj momak koji me htio ukokati?

– Ne znam. Poznato mi je jedino da je prijatelj braće Manson.

– Kakvi su to ljudi?

– Tri brata, Tiger, trojka koja

ne uživa najbolji glas, Tiger. Razbijači. Lopovi.

– Hm. On poznaje Sally Cosbu?

– Nemam pojma. Zapnju bi bilo bolje da gā ne upozna, ali ja nisam njezina odgajateljica. Možda je njezin ukus drukčiji od mojega.

– Htio si mi o njoj nešto reći, ali te momak prekinuo. Je li bila ovdje?

– Da, bila je. Tražila je oca.

– Znači, i on je bo tu?

– Momak je tvrdio da ga je vidio.

– U salunu?

– Rekao je da je sigurno u sobi mistera Desmonda jer da se s njim dogovorio za sastanak.

– Gdje je ta soba?

– Ah, to je zakutak u suterenu, straga pored smočnice. Izdali smo tu rupu zato što smo prepuni.

– Djevojka je dakle otišla tamo.

– Da. Otprilike prije pola sata.

– Okay – rekoh i podoh ne obazirući se na momka koji je ležao u nesvijesti.

Sobu sam lako našao. Na kucanje nije nitko odgovarao. Vrata nisu bila zaključana i ušao sam. Sve je govorilo o tome da se mister Desmond naglo odlučio za odlazak.

Od Sally nije bilo traga.

*

Kad sam se vratio u salun, na žalost nisam više zatekao drskoga kauboja. Kad je platio bocu viskija, Sam ga je najurio napolje.

Jedno i drugo ispunilo je Sama ponosom, no njegovo je raspoloženje splasnulo čim sam mu rekao da je mister Desmond, po svemu sudeći, nestao kroz prozor.

– Prokletstvo! – jadikovao je Sam. – Ostao je velik račun. Moram zvati šerifa.

Mene nije zabrinjavao Desmondov dug, nego prije svega Sally Cosba. Činilo se da je djevojka oteta usred bijeloga dana.

Šerif Masterson dojurio je brzo ali mogao je samo potvrditi moju sumnju. Sally Cosba napustila je grad u pratnji trojice muškaraca, od kojih su dvojica bili starosti nestaloga kauboja. Ta su dvojica bila Jack i Marlon Manson. Treći čovjek bio je četrdesetogodišnjak. Bio je dobro odjeven. Građani ga nisu poznavali. Samo ga je Sam prepoznao prema opisu. Prema njegovoj tvrdnji, radilo se o Desmondu, čovjeku koji je boravio u kući oko tjedan dana i malo kad je napuštao sobu.

Trojka je otišla u pravcu Dark Hillsa. Vjerojatno je za njima otišao također prebijeni kauboj. Tako smo dobili sliku igre što se odigrala. Kaubojeva je zadaća bila da me ubije ili makar zadrži, kako bi otmičari dobili na vremenu. Na žalost, u zadržavanju je momak uspio.

Prednost bjegunaca ipak nije bila takva, da ih ne bih nikako mogao stići. U tom sam se pogledu uzdao u svoga »Blacky-

ja«. Mastersona sam ostavio u Blackvilleu da motri i osluškuje. Čim čuje nešto o Sally, njezinu ocu ili braći Manson, trebalo je da me obvijesti.

Izjašio sam. Međutim, svoju sam zadaću zamislio jednostavnijom negoli je bila.

Predvečer sam stigao podno Dark Hillsa i potpuno sam izgubio trag. Mnogo sam vremena izgubio raspitivanjem kod rijetkih stanovnika toga kraja, ali nitko nije vidio Sally Cosbu.

Preostalo mi je da se raspitam o boravištu Mansonovih. U tom pogledu moje su nade bile gotovo nikakve, no iznenadio sam se.

Mansoni su živjeli u staroj brvnari u brdima. Navodno su se bavili lovom i prodajom koža. Od toga se jedva moglo živjeti i nije bilo teško zaključiti da su morali postojati također drugi izvori prihoda. Valjalo je istražiti, kakvi.

Do kolibe sam stigao u prvom sumraku. Bila je to nelijepa, zdepasta brvnara s prozorima koji su nalikovali na puškarnice, a tome su vjerojatno i služili. U svakom slučaju, bilo je očito da se moram približavati krajnje oprezno.

Još se nisam pravo ni približio gnijezdu, kad su se otvorila vrata i na pragu se pojavio stari čupavac, spreman da puca.

– Hej, ti – viknuo je – što tražiš i tko si?

– Čudan doček – uzvratio sam. – Ja sam rendžer. Ako nisi slijep, to možeš lako ustanoviti. Zovu me Tiger Tex.

– Baš me briga – frktao je starac. – Nisam te zvao.

– Stari, sredi se! – obrecnuo sam se. – Tko si ti?

– Ben Manson – odgovorio je čupavac. – Ovo je moja kuća. Ti stojiš na mome zemljištu. Potrudi se da što prije nestaneš. Ne volim takve tipove.

– Čini se da prijatelji tvojih sinova dijele to mišljenje – rekoh podrugljivo. – Vjerojatno se tvoji sinovi dobro slažu s tobom. Nikakvo čudo! Nego, slušaj, tražim djevojku koja se zove Sally Cosba.

– Što?

Starac je žmirknuo. Na licu se vidjelo da ništa ne shvaća. Gledao me kao da sam poludio. U njegovoj kući da tražim neku djevojku?

– Ta Sally kćer je rančera Cosbe – rekoh. – Nestala je danas u pratnji tvoga Jacka i Marlona.

– Ako se ženska vucara s mojim sinovima, što ja imam s tim? – upita starac drsko. – U mojoj kući nema baba, otkako je umrla moja stara. Nju je vrag odnio i meni nije padalo na um da se ponovo ženim. Tko to uradi, nije vrijedan toga da se jednom oslobodio. Što se mojih sinova tiče, i Jacka i Marlona i Toma, neka...

– Znači, imaš tri sina – rekoh.

– Tri vraga! Naslijedili su sve materine osobine. – A znaš li nekoga Desmonda?

– Ne! Ako je prijatelj mojih sinova, ne moram ni žaliti. A sada, rendžer, idi svojim putem. Rekao sam već da ne volim...

– Žao mi je – prekinuo sam ga – ali moram pretražiti tvoj brlog. Lijepo pričaš, ali ja vjerujem samo u ono što vidim svojim očima.

Sjašio sam, no starac me uzeo na nišan.

– Stoj! Ni korak dalje! – režao je.

– Manson, što to znači? – rekoh ljutito.

– Što znači? U kući imam skupocjene kože a tebe nikad u životu nisam vidio. Tko mi jamči da si rendžer? Zvijezdu si mogao lako ukrasti.

Poslužio sam se trikom i starac je opalio. Istoga trenutka bio sam pokraj njega i oteo mu pušketinu koja se još dimila.

– Lud si! – rekoh i gurnuh ga u stranu.

Starac je počeo vikati i zvati sinove. No iz kuće nije izlazio nitko. Bio je sam.

Pretražio sam svaki kutak, ali našao nisam ništa. Malo što govorilo je da je tu živio itko osim staroga Mansona. Većinu vremena provodio je očito sam. Na sušenju su bile kože dabra. Životinje je vjerojatno lovio u potoku Rainbow. Ako mu je to bila sva imovina, starac je bio siromašak.

Starac me pratio u stopu i častio me svim mogućim psovkama koje je uspio smisliti.

– Zaveži taj prljavi jezik! – opomenuo sam ga. – Nitko te ne napada i nikome ne pada na um da ti uzme tih nekoliko jadnih dabrovih koža. Rekao sam ti da tražim Sally Cosbu i tvoje dobre sinove. No čini mi se da te dugo nisu posjetili. Je li tako?

Kad sam bio gotov s pretresom i kad sam pošao napolje, starac kao da je shyatio kako mu ništa ne prijeti i primirio se.

– Tako je – promrsio je. – I ne žalim.

– Loše se podnosite, ha?

– Podnosimo? Proketo leglo! – žestio se starac stiskajući pesnice. – Otac ne bi smio proklinjati sinove. Ali ja to činim. Da, neka su prokleti!

– Mansone! – rekoh opominjući ga.

– Briga tebe – mrmljao je Manson. – Nisu tvoji, nemaš pojma kakva je to gamad. A ja sam kriv što ta gamad gmiže ovom zemljom. Rekao sam ti da je to prokleto leglo!

Stari grubijan udarao je pesnicom o pesnicu. Na njegovu licu nije bilo ničega osim gorčine.

– Loši su prema tebi?

– Vragovi! Dižu ruke na oca! Prokletnici! Gori su od zle matere!

– Čuj – rekoh – možda se može nešto popraviti ako mi kažeš, gdje da ih nađem.

Manson je odmahivao glavom.

– Moja su djeca – rekao je – i ne mogu ih izdati. Prije bih samome sebi odgrizao jezik.

– Ali radi se o mladoj djevojci, stari! Što tvoja savjest kaže o tome? I ta Sally ima oca! I očito je s njim u boljim odnosima negoli ti s Marlonom, Jackom i Tomom. Djevojka ima majku, stari, shvaćaš?

Manson se spustio na panj pred kućom i pognuo je glavu.

– Zabrinuti su – rekao je.

– Pošteno rečeno – rekoh.

– Reci, gdje bih mogao naći tvoje sinove?

– Kod vodopada pokraj Randolphova rudnika – reče starac poslije kratkoga oklijevanja.

– Tamo imaju skrovište u spilji. Ali, rendžer, računaj s tim da su oštriji od pasa.

II

Ostavio sam ogorčenoga starca njegovim psovkama i odjašio u noć. Mislio sam na ono što je stari Manson rekao o roditeljima Sally Cosbe.

Do vodopada sam stigao tek oko ponoći. Bilo je to mjesto u tamnom i besputnom dijelu Dark Hillsa, poznato po napadima na putnike i poštanske kočije, odnosno kao skrovište napadača. U ta brda sklanjao se ološ koji nije smio izaći na danje svjetlo. U toj divljini svatko je lako mogao naći siguran brlog.

Vodopad se nadaleko odavao jakim šumom. Voda je padala s dvadesetak metara visine u izdubeno jezerce, okruženo oblakom kapljica sitnih poput prašine.

»Blacky« je bio žedan i pustio sam ga da se napoji. Mjesec je bio visoko i divno je obasjavao prizor. Tu i tamo javila bi se poneka sova, inače je priroda mirovala.

Kako da sada nađem spilju u kojoj se skrivaju braća Manson?

Mogućnost da su ovamo dovukli Sally Cosbu bila je vrlo vjerojatna. Konji su prodani u Blackvilleu. Sally je to vidjela i sklonjena je.

Promatrao sam mračan okoliš. Posvuda se protezalo divlje grmlje i šikara. Između toga uzdizalo se staro drveće i gorjelo stijenje. Posvuda je moglo biti spilja. Otkriti neku od njih ne bi bilo lako niti danju.

U razmišljanju me prekinuo »Blacky«. Tiho je frktao i podigao je glavu. Tako se ponašao uvijek kad bi u blizini osjetio druge konje.

– U redu, »Blacky« – rekoh – možda će mi tvoj osjećaj pomoći.

Pustio sam konju slobodne uzde. »Blacky« je shvatio što hoću i počeo se penjati blagim usponom.

Tlo je bilo prekriveno vlažnom mahovinom i koraci se nisu čuli. »Blacky« je na jednom mjestu zastao, obrstio sočno lišće s grmolikoga čuperka i krenuo je dalje. Glavu je okrenuo kao da mi želi nešto reći.

– Stoj! – rekao je netko iza mene.

Trenutak kasnije primio sam

udarac koji mi je pomutio svijest.

Nisam znao, kako sam dugo ležao u nesvijesti. Kad sam se pribrao, bilo mi je jasno da spilju braće Manson ne moram više tražiti.

Bio sam u njoj. Nekoliko koraka dalje od mene bila je Sally Cosba.

– Tiger! – šapnula je i pridigla se u sjedeći položaj. – Slušajte, Tiger, netko nam je prerezao užad!

Ispod moga tjemena još je zujalo i činilo mi se da sanjam. Vrijeme je prolazilo, no slika se nije mijenjala. Bio sam dakle u stvarnosti. Vidio sam i čuo Sally Cosbu. Djevojka se mogla kretati, međutim mirovala je. Vjerojatno zbog straha.

Uspravio sam se. Na ručnim zglobovima, na mjestima gdje me stazala užad, osjetio sam golicanje. Krv je ponovo počela normalno kolati žilama.

Podigao sam ruke. Bio sam slobodan. Pored mene ležala je prerezana stara užad. Bez tuđe pomoći ne bih se bio nikad oslobodio.

– Jesmo li sami, Sally? – pitao sam tiho, kao što je govorila i ona. – Nikoga nema u blizini?

– Prije četvrt sata bila su ovdje braća Manson sa čovjekom u čiju sam sobu bila namamljena – rekla je Sally.

– S Desmondom?

– Zvali su ga »gazda«, ali u Blackvilleu se vjerojatno zvao Desmond.

– Na njega sam mislio. Prije odlaska oslobodili su nas užadi?

– Ne, Tiger, nisu nas oni odvezali!

– Do vraga, tko je onda bio tako čovjekoljubiv? – pitao sam nestrpljivo.

– Ne znam toga čovjeka – reče Sally začuđujući me. – Radi se o nekoj kuštravoj, čudnoj spodobi, o starijem ali vrlo krepkom čovjeku. Pojavio se kad su svi otišli. Kretao se vrlo oprezno. Vjerojatno se bojao da ga Mansoni ne otkriju. Najprije je oslobodio mene, zatim vas. Savjetovao mi je da mirujem dok se vi ne probudite. Rekao je da za nas ne može ništa više učiniti.

– Ime nije spomenuo?

– Nije.

– Vrlo čudno, kao i čitava priča.

Kako je bila prerezana također užad na nogama, mogao sam ustati. Podigao sam užad i razgledao je. Opazio sam da je rezana nožem s jakim škrbotinama. Oštrica je morala biti dobro nabrušena, no čovjek se nožem služio kao pilom.

Budući da sam htio svakako saznati, tko je Sally Cosbu i mene oslobodio, uzeo sam komad užeta. Sally mi je dodala neki prastari revolver. Ostavio joj ga je neznanac. Bojao sam se doduše da će se razrđala stvarca raspasti pri prvom pucnju, ali najgore je ipak biti goloruk. Mansonovi su odnijeli naše oružje sa svim drugim stvarima.

– Moram ih naći – rekoh.

– I njih i naše konje – reče djevojka. – Zamislite, ovdje u spilji držali su svih dvadeset grla!

– Vaše konje?

– Da. Mansonovi su ih ukrali. Mene su htjeli iskoristiti kao taoca. Zato me neki mladi kauboj namamio u Desmondovu sobu. Rekao je da ću tamo naći oca.

– Grdno ste se iznenadili, zar ne?

– I te kako! Prisilili su me da izađem kroz prozor i da jašim s njima. Da nisam bila poslušna, bili bi me izrešetali. U to sam uvjerena.

– A ja sam vas tražio na sajmištu! – rekoh uz kiseo smiješak.

– Htjela sam otići tamo, ali preduhitrio me spomenuti kauboj – reče Sally.

– Hm, čini se da vas je momak dobro poznavao, makar po viđenju.

– Time čitavo vrijeme razbijam glavu.

– Jeste li morali pisati pismo ocu?

– Jesam. Uzeo ga je Jack Manson. Htio ga je predati još danas. Tražili su novac i sigurnost za sebe i ukradene konje.

– Taj ćemo im račun pokvariti – rekoh smrknuto.

– Ali zasad ne znamo niti oružja niti konja – zabrinjavala se Sally.

– To ćemo tek vidjeti – rekoh. – Moj »Blacky« ne dopušta nikome da ga jaši.

Protegnuo sam se. I Sally je ustala.

– Probudili ste u meni nadu – rekla je zadovoljno – iako...

– Što?

– Čula sam napolju krik i pucanj... Sasvim blizu, odmah poslije odlaska čovjeka koji nas je oslobodio.

– Nisu ga valjda ubili.

– Bojim se da jesu, Tiger. Nešto je tu čudno.

– Što?

– Kad je pucanj odjeknuo, nepoznati čovjek mogao je biti udaljen od ulaza jedva nekoliko koraka.

– Nisam bio pri svijesti i o tome ne mogu suditi. Ali lako je moguće da ste u pravu. No to ne znači da je ustrijeljen naš oslobodiitelj. Pitanje je, dapače, ima li pucanj ikakve veze s nama. Moramo najprije proviriti napolje.

Napolju je bio jasan dan. Nedaleko od ulaza u spilju »Blacky« je zadovoljno brstio grančice. Kad me je čuo, zadovoljno je zafrkao i pošao je da me pozdravi.

– »Blacky«! – rekoh radosno. – Stari moj, ti si me zaista iznenadio!

– Kako je to moguće? – čudila se Sally Cosba. – Mansonovi ga sigurno nisu ostarili ovdje.

– Nisu, ali moj dobri »Blacky« zbacio je svoga jahača i potprašio je kopita. Na ovakvom terenu ne može ga nitko uhvatiti.

– I mene će zbaciti? – upita Sally zabrinuto.

– Nosit će nas oboje – rekoh. – Ne plašite se.

Uzeo sam Sally k sebi u sedlo. Jašili smo šumom koju su ispunjavale stotine najrazličitijih glasova. Djevojka se nehotice priljubila uz mene. Miroljubiva priroda oko nas bila je u potpunoj suprotnosti s onim što se u njoj događalo.

– Najbliže nam je ranč Albiona Aldera – reće Sally. – On će nam dati konja, oružje i nekoliko kauboja. Možda uspijemo stići konjokradice.

– Koliko mi je poznato, Albion je vrlo bogat čovjek – rekao sam. – Ne poznajem ga dobro. Samo sam ponešto o njemu čuo.

– Bogat je gotovo kao Alan Medford prijeko, na drugoj strani Hillsa. I jednako je utjecajan. Kažu da je valjan čovjek.

– Upravo nam je takav potreban – rekoh.

Ušutio sam jer je »Blacky« na nešto upozoravao.

Na travi se nazirala velika tamna mrlja. Kad smo došli bliže, vidjeli smo da se radi o čudno skvrčenom ljudskom tijelu. Mrtve oči buljile su u nebo.

– To je taj kauboj! – reče iznenađeno Sally.

– Znam ga – rekoh. – On me zadržao u salunu za vrijeme otmice. Upleo me u tučnjavu.

– Sad je mrtav – reče Sally.

Sally je ostala u sedlu. Ja sam pretražio mrtvaca.

– Ustrijeljen je – rekoh. – Pucanj koji sam čula...

– Lako moguće.

– Ali zašto su se morali osloboditi toga momka?

– Zato što je slomio nogu i ruku – rekoh. – Vjerojatno je pokušao jašiti »Blackyja«.

Kao da to potvrđuje, »Blacky« je zarzao.

– Da povjeruješ kako konj razumije ljudski govor! – sa smiješkom reče Sally. – Kakvi su to gadovi! Umjesto da ranjeniku pomognu, jednostavno su ga ustrijelili.

– Ti ljudi misle samo na sebe. Oslobađaju se svakoga tko im postaje teret. Kauboj im više nije mogao koristiti. Dapače, postojala je opasnost da ih izda, zato su mu zatvorili usta.

– Kako da ih izda?

– Pa on je znao njihove planove. Znao je kamo su krenuli. Da je živ, mogao bi nas navesti na trag.

– U pravu ste, Tiger – reče djevojka snuždeno.

Kauboj je bio nijem i nije nam mogao pomoći.

Čovjek nije imao kod sebe nikakvih papira. Bio je bez oružja. Našao sam samo nož, koji sam uzeo. Pogledao sam oštricu. Tim nožem nismo oslobođeni užadi.

*

Na ranč Albiona Aldera stigli smo u kasno prijepodne. Bio je to velik, moćan ranč. Posvuda je vladala radna živost. Alderovi ljudi pogledavali su me nepovjerljivo. Sally su, činilo se, po-

znavali. Primili su je smješkajući se, što toga trenutka nisam mogao objasniti.

Albion Alder bio je krepak četrdesetogodišnjak i nije djelovao nesimpatično. Odjeven je bio kao da živi u gradu i čovjek bi ga na prvi pogled smatrao posjetiocem, a ne vlasnikom ranča.

– Zdravo, miss Cosba! – pozdravio je Sally. – Koga nam to dovodite? Ima li posjeta veze s krađom konja, o kojoj mi je vaš otac pričao prije dva sata?

– Bio je ovdje?

– Kao što rekoh, prije dva sata. Zabrinut je zbog vas. Bilo bi najbolje da požurite kući.

– Sa mnom je Tiger Tex – reče Sally. – Konjokradice su nas bile zarobile, ali sada smo im na tragu i molili bismo vas da nam pomognete.

Pri spomenu moga imena preko lica Albiona Aldera kao da je prošla sjena. Međutim, to nisam shvaćao , kao niti smijuljenje njegovih kauboja prigodom našega dolaska.

No Albion Alder odmah se pribrao i rekao je Sally uz smiješak:

– Razumije se, miss Cosba, pružit ćemo vam svaku moguću pomoć. Bojim se, međutim, da bih vam najprije morao dati okrepu. Siguran sam da ste oboje umorni i gladni.

Ne očekujući da itko išta kaže, Albion Alder je pljesnuo rukama i zapovijedio da se postavi stol.

– Potreban mi je konj, oružje i municija – rekao sam kad smo krenuli u kuću.

Odustao sam od toga da zatražim nekoliko kauboja.

– Sve vam je na raspolaganju – govorio je Alder ljubazno.

Sally je jednako susretljivo odgovorio na nekoliko pitanja o njezinu ocu.

Kad nas je smjestio, Alder se ispričao što mora otići. Htio bi, rekao je, osobno izabrati prikladnu kobilu za Sally.

Nametnulo mi se pitanje, zašto to ne prepusti nekome od svojih ljudi, ali šutio sam. Alderova brižnost i ljubaznost nije mi se nikako sviđala. No Sally Cosba mu je očito potpuno vjerovala i nisam je htio uznemirivati.

Zato sam rekao da bih na trenutak pogledao svoga »Blackyja«. Odmah sam izašao napolje. Upravo u trenutku kad je Alder odjurio iz dvorišta.

Ne obazirući se na kauboje, bacio sam se u sedlo. »Blacky« je stajao ispred trijema i još nije bio istrljan. Požurili smo za Alderom.

Činilo se da nas rančer nije opazio. Držao sam se u sigurnoj udaljenosti. Alder kao da je bio toliko zaokupljen samim sobom da se nije ni osvrtao.

Jašili smo možda desetak minuta, najprije šumarkom, zatim travnatom uzvišicom i potom skrovitom dolinom. Raštrkano grmlje pružalo mi je dobre zaklone.

Dolinu je presijecao uzak i bi-

star potočić. Na jednom mjestu njegove obale sjedila su tri muškarca, od kojih sam dvojicu odmah prepoznao. Bila su to braća Manson. Treći je, po sličnosti sudeći, pripadao također toj obitelji. Preda mnom su dakle bili Jack, Marlon i Tom Manson.

I još nešto: konji! Probrane životinje pasle su u blizini ili su se napajale. Bila su to prekrasna grla. Srce svakoga znalca odmah bi brže kucalo kad bi ih vidio.

Opreza radi spuznuo sam s »Blackyjevih« leđa i počeh se oprezno šuljati bliže. Morao sam čuti, o čemu se razgovara i što Albion Alder traži kod konjokradica. U kakvim je odnosima s njima.

Kad je Alder dojašio i skočio s konja prije negoli se životinja zaustavila, braća Manson skočila su na noge.

– Morate odmah nestati! – rekao je Alder. – Za petama vam je Tiger Tex. Ovoga časa nalazi se na mome ranču i siguran sam da nešto njuši. Inače ne bi došao k meni sa Sally Cosbom.

– Trenutak – reče otegnuto Marlon Manson i podupre se rukama u boku. – Polako! Kažete da su kod vas Tiger Tex i Sally Cosba, je li? Šalite se?

– Ni najmanje, Marlone! Takva bi mi šala prisjela. Sally mi je za stolom pričala kako ih je oslobodio neki neznanac. Prerezao im je užad u spilji. Rendžer je šutio kao zaliven. Može li se zaključiti da je djevojka pričala ono što je on od nje zahtijevao, ili...?

Tom i Jack također su ustali. Ustobočili su se ispred rančera i promatrali unezvijerene pokrete njegovih ruku.

Jack Manson pljune u velikom luku u potok.

– U redu – rekao je. – Bit će da smo počinili neku pogrešku. Tom, jesu li se mogli sami osloboditi?

– Isključeno! – branio se Tom. – Vezao sam ih tako da to sami nisu mogli izvesti.

– Ali čuo si da su slobodni – reče Marlon ogorčeno.

– Glupane! – promrsi Jack i gurne Toma u vodu.

Tom se brzo izvukao na obalu i bio bi napao Jacka, da se nije umiješao Alder.

– Dosta! – dreknuo je. – Svi ste vi glupani! Dogodilo se ono što ste čuli i sada imate na vratu Tigera. Tko je kriv, to raščistite kasnije. Sada je važno...

– U pravu je – umiješao se Marlon Manson. – Moramo odavde nestati, i to odmah!

– Po bijelom danu? – režao je Jack. – Kamo, ako smijem pitati? Konji moraju preko granice. Svi znate da se to može izvesti samo noću.

– Radite što hoćete, ali na mom tlu ne smijete ostati više niti minute – reče Alder odrešito.

– Polako! – otegnuo je Marlon Manson, raskoračivši se ispred Aldera. – Ne smijemo

ostati, je li? Smijemo samo predavati dolare, ha?

Alder nije odgovarao. Umjesto toga, stavio je nogu u stremen i htio je uzjašiti. Marlon Manson uhvatio ga je za ovratnik kaputa.

– Samo dolare, je li? – vikao je, tresući rančera kao mokru krpu. – Ništa drugo? Za tvoj prljav novac smijemo stavljati glavu na kocku, ali ti moraš ostati čist, ne?

– Mislim da sasvm dobro zarađujete – reče Alder i popravi kaput. – Do vraga, jesam li ja kriv što ste šeprtlje?

– Znači, žao ti je što si se s nama upustio u posao? – upita Marlon Manson i ponovo ga uhvati za kaput.

– Da, tako je! – promrsi Alder i odgurne ga. – Ne dodiruj me! Opominjem te! Nisam krenuo ovamo kao balavac u salun!

– Aha! – reče Manson. – Dolari koje smo ti predali na sigurnom su, samo... Znaš, zapravo sam čitavo vrijeme pitao samoga sebe, zašto radimo pod takvim uvjetima? Mi obavimo posao, ti pokupiš novac. Zaključak? Ako smo znali raditi, znamo također okončati posao! Je li tako, momci?

– U pravu si – mislio je Jack. – Strvinari nam nisu potrebni. Konji su tu i prodat ćemo ih za svoj račun.

– To nemojte ni pokušati! – opominjao je Mansone rančer. – Vrlo dobro znate, da vas imam u šaci. Svakoga ponaosob! Mogli biste grdno požaliti...

– Dođe mi da ti pljunem na čizmu! – reče Marlon.

Alder se popeo u sedlo, očito zadovoljan što ga u tome nitko nije sprečavao.

– Pokušat ću – rekao je sa sedla – da Tigera i Cosbinu Sally skrenem na pogrešan trag. Držite se potoka i istočnoga pravca sve dok ne dođete do željezničke pruge. Jeste li razumjeli?

– Neka te vrag nosi! – zarežao je Jack Manson.

Alder je mamuznuo konja i odjurio.

Oprezno sam se izvukao iz zaklona i popeo se na »Blackyja«. Nisam smio izgubiti Aldera iz vida. Hito sam ga stići prije negoli budemo na ranču, među njegovim kaubojima.

Namjeravao sam ga odmah uhapsiti. On je bio vođa bande konjokradica. On je sve smislio i organizirao. U njegov džep išao je najveći dio utrška. Takav je bio Cosbin prijatelj, kojemu je Sally vjerovala.

Više se nisam morao sakrivati i pojašio sam ravno prema cilju. Međutim, dok sam se morao kriti od Mansonovih, izgubio sam dovoljno vremena da Alder stekne priličnu prednost.

– Hajde, »Blacky«! – rekao sam. – Pokaži što možeš!

Ždrijebac je podigao ušesa i zapeo je svom snagom. Tlo kao da nam je izmicalo ispod nogu. Uskoro smo se približavali Alderu.

Jurili smo nizbrdicom prema

šumarku. Alder je morao usporiti.

Kad je rančar bio pred samim rubom šumarka, planuo je hitac.

Alder je zabacio ruke. Pao je s konja. Životinja je još neko vrijeme galopirala i zaustavila se kao da je začuđena.

Stegnuo sam »Blackyja« koljenima. Za nekoliko minuta bili smo na mjestu događaja.

Alder više nije bio živ. Majstorskim hicem pogođen je posred čela.

Više ga nisam morao hapsiti. Nečija mu je ruka presudila. Ali čija? Je li to učinio čovjek koji je u spilji oslobodio Sally i mene?

Pustio sam »Blackyja« da ide korakom. Trudio sam se da otkrijem tragove. Na žalost, ništa nisam našao.

Razmišljao sam o tome da je čovjek koji je ustrijelio Aldera mogao raditi za braću Manson. Prema onome što sam doživio kod potoka, Mansonovima je bilo do toga da se rančera oslobode. Oklijevali su samo zbog ucjene. Alder je, po svemu sudeći, o braći Manson znao dovoljno da im jednom riječju natovari na vrat šerifa.

Šerif bi Alderu vjerovao. Po njegovu mišljenju, on je bio čist.

Za ono što šerif nije znao Alder je upravo dobio posljednju isplatu.

Morao sam se vratiti na ranč. Nisam mogao znati, kako će Alderovi kauboji primiti vijest o gazdinoj smrti. Moglo se dogoditi i to, da osumnjiče mene.

Najprije sam se vratio k lešu i uzeo rančerove papire. Upravo sam se htio popeti u sedlo, kad sam ugledao jahača koji mi se približavao.

Čovjek je sjedio uspravno u sedlu. Bio je u najboljim godinama. Opaljen suncem i prijazna izgleda.

Jahač je pogledao leš i rekao začuđeno:

– Alder! Rendžer, ustrijelili ste ga?

– Nisam! – odgovorio sam. – Netko je pucao iz grmlja, otprilike iz pravca odakle ste došli.

Jahač me odmjerio i smrknuo se.

– Ja ga nisam ustrijelio jednako kao niti vi – rekao je prigušenim glasom.

– Ali poznavali ste ga? – rekoh.

– Svakako. Susjedi smo. Ja sam Burt Cosba.

– Otac Sally Cosba? – rekoh s olakšanjem.

– Jeste. Znate moju kćer? Gdje je ona?

– Na Alderovu ranču – odgovorio sam. Tragali smo za kradljivcima vaših konja. Otkrio sam ih tamo kod potoka.

– Što?

– To što sam vam rekao, Cosba. Za nekoliko minuta možemo biti tamo.

– Tko su ti ljudi?

– Braća Manson.

Činilo se da je i njih Cosba poznavao i da mi je povjerovao na riječ.

– Ne gubimo vrijeme! – rekao je.

Aldera smo ostavili gdje je ležao. Okrenuo sam »Blackyja« onamo odakle smo došli.

Cosba me je pratio.

*

– Alder je jašio s vama da vam pomogne? – pitao je Cosba dok smo galopirali.

– Ni govora! – rekoh. – On je radio za drugu stranu! To jest, Mansoni su radili za njega.

– Alder? To nije moguće! Alder konjokradica?

– Svojim sam ušima slušao kad je razgovarao s braćom Manson – rekoh ozbiljno.

– Moram vam vjerovati, iako mi to što govorite ne ide u glavu. No, rendžer, kako se vi zovete?

– Zovu me Tiger Tex – odgovorio sam. – Zapravo sam Ric Yerby.

– Aha, čuo sam za vas, mister Yerby – reče Cosba. – Ako dopuštate, zvao bih vas Tiger, kao i ostali.

– U redu, Cosba – rekoh. Po mome mišljenju, u Aldera je mogao pucati netko, tko surađuje s Mansonima. Kao što sam spomenuo, bio sam svjedokom razgovora u kojemu je Alder braći rekao da sam na njihovu tragu. Sve je govorilo o tome da je Alder postao teret kojega bi se Mansoni vrlo rado oslobodili.

– Hm – zagundao je Cosba. – Jeste li bili na Alderovu tragu? Nikad ne bih došao do pomisli da taj bogat čovjek organizira krađu konja. Kako vam je to palo na um?

– Bio je to čist slučaj – rekoh. – Vaša kćer i ja bili smo kod Mansonovih u zarobljeništvu, vezani u jednoj spilji. Neki neznanac oslobodio nas je užadi. Odjašili smo k Alderu tražeći pomoć. Međutim, njegovo ponašanje meni je bilo sumnjivo. Kad se iskrao s ranča, pošao sam za njim i tako sam dospio do mjesta, gdje su bili vaši konji. Mislim da su još tamo. Nadam se da je tako.

– Kažete da vas je oslobodio neznanac?

– Tako je. Bio sam u nesvijesti i nisam ga vidio. Ali vidjela ga je vaša kćer. Opisala ga je kao starijega, raskuštranoga čovjeka. Možete li zamisliti, tko bi to bio?

– Ah, ovim krajem muva se mnogo starijih čupavaca – promrmljao je Cosba. – Mojoj se kćeri nije ništa dogodilo?

– Nije. Mislim da su Mansonovi, onako usput, htjeli od vas dobiti ucjenu.

– Bit će to prokleta isplata! – promrsi Cosba i podbode konja.

Brzo smo stigli do travnate uzvišice, podno koje su se bila ulogorila braća Mansón. Morali smo biti oprezni. Sjašio sam.

– Ne bi bilo dobro da nas prerano otkriju – rekao sam. Pokušajmo s iznenađenjem.

– Dvojica smo protiv trojice – reče Cosba. – Po mom sudu, odnos je dobar.

Cosba je ostao u sedlu.

Trenutak kasnije pognao je bez riječi konja. Kad je stigao na vrh, okrenuo se i pitao me:

– Sigurni ste da smo na pravom mjestu?

– Jesam – rekoh.

– Onda smo došli prekasno – reče Cosba razočarano. – Nema nigdje nikoga.

Primakao sam se bliže. Cosba je bio u pravu. Pred nama se prostirala prazna dolina. Nestali su i konji i ljudi.

– Ne mogu biti daleko – rekoh Cosbi.

– Idemo! – pozvao me rančer. – Dvadeset konja mora ostaviti dovoljno tragova. Stići ćemo ih. Mansoni će upamtiti, tko je Burt Cosba!

Sjurili smo se u dolinu. Naravno, znakova da je tu prije malo vremena počivalo mnogo konja bilo je dovoljno. No tragova koje je zamišljao Cosba nije bilo. Ništa nije upućivalo na to, kuda bi valjalo krenuti.

– Čudno – gunđao je rančer. – Nevjerojatno. Nisu se valjda rasplinuli. Tragove dvadesetak konja vidio bi danju i slijepac. Ali, Tiger... Do vraga, je li to moguće?

– Tlo je meko i tragovi bi morali biti jasni – rekao sam. – Mansoni su se sjetili nekoga lukavstva, kako bi nam otežali potragu.

– To mi je zaista uspjelo – procijedi Cosba. – Iz ove udoline mogli su otići u bilo kojem pravcu. Ne znam, kamo bi trebalo da krenemo.

– Moguća su samo dva pravca – rekao sam, pogledavši potok.

– Što? – čudio se Cosba.

– Mansoni su jednostavno pratili potočno korito – objašnjavao sam. – Šljunak je takav da konjska kopita ne ostavljaju tragove. Preostaje samo pitanje, jesu li išli uzvodno ili nizvodno.

– U pravu ste! – raspoloženo će Cosba. – Tiger, zaslužili ste svoje ime! Ne bih volio da ste mi protivnik.

– Ali naš problem još nije riješen, Cosba – rekoh. – Ostaje nam izbor između tih dvaju pravaca!

– Računam da su išli nizvodno – reče Cosba.

– Po čemu to zaključujete?

– Ni po čemu – slegne Cosba ramenima. – Jedino prema osjećaju.

– Hm, na to se ne možemo osloniti – zanijekao sam glavom. – Pitajmo se radije, gdje je cilj konjokradica.

– Siguran sam jedino da nije na mojoj farmi – smrknuto će Cosba.

– To je zaista isključeno. Ali time se isključuje i nizvodni pravac. Je li tako?

– Ponovo ste u pravu, Tiger. Uzvodni pravac vodi ih natrag u Dark Hills, gdje su se već krili.

– Vjerujem da će pokušati odvesti konje u Santa Fe ili preko granicę – rekao sam.

– To ne smijemo dopustiti. Tiger, što još čekamo?

Cosba je već bio u sedlu. Pojašio je uzvodno tako brzo da sam ga teško slijedio.

Cosba mi se činio pomalo nepromišljenim, naglim i lako zapaljivim. Sve te osobine mogu

biti u stanovitim prilikama vrlo opasne. Morao sam ga zauzdavati. S braćom Manson nitko se ne bi mogao šaliti.

– Slušajte, Cosba – doviknuo sam – vaša je kćer na Alderovu ranču i nema pojma, gdje sam. Alder se neće vratiti a njegovi mi se kauboji nisu svidali. Sally bi mogla biti u opasnosti.

Cosba je odmah zauzdao konja.

– Točno, do vraga! – rekao je. – Sally! Tiger, što da radimo? Konji...

– Važnija je Sally! – rekoh. – Predlažem, Cosba, da odmah odjašete na Alderov ranč i da Sally odvedete kući. S braćom Manson pozabavit ću se sam.

– Hm – češkao se Cosba iza uha. – Konjokradice ne mogu biti daleko. Ne mogu brzo napredovati. Mislim da bismo ih morali stići najkasnije za pola sata.

– U redu – rekoh.

Cosbinoj tvrdnji nisam mogao protusloviti. I zaista, za dvadesetak minuta ugledali smo konje.

– Eno ih, tamo su! – uzbuđivao se Cosba. – Povješat ću Mansone na najbližu granu.

Htio sam opomenuti Cosbu, no prekinuo me pucanj. Njegov konj, koji se upravo bio propeo da uđe u galop, prevrnuo se glavačke i prikliještio je jahača.

U hipu sam sjašio. »Blacky« i ja odmah smo nestali iza velikog grma. Sakriven strijelac pucao je po meni i Cosbi, koji se s mukom izvlačio i počeo vaditi revolevr.

– U zaklon! Ostanite iza konja! – doviknuo sam mu.

Cosba je, međutim, psovao i pucao prema mjestu gdje bi trebalo da bude napadač. Bila je to čista ludost. Pogođen je i počeo se vući prema meni.

– Rame, do vraga, rame! – ponavljao je.

– Vaša krivnja – rekoh kratko. – Moglo je biti gore.

– Tko puca?

– Ne znam. U svakom slučaju, strijelac nas mora zadržavati. Mansoni su računali s potjerom i postavili su zasjedu. Mislim da je tako.

Vidjelo se da kradljivci tjeraju konje brže. S našega položaja nije se moglo vidjeti, koliko se ljudi bavi tim životinjama.

Čim bi netko od nas dvojice promolio glavu, planuo bi hitac. Činilo se da nas strijelac namjerava zadržavati do mraka.

– Prokletstvo! – ljutio se Cosba. – Trebalo je da vas poslušam i da odjašim na ranč po Sally. Mogao sam je odvesti kući i doći za vama s nekoliko kauboja.

– Takva je, otprilike, bila moja zamisao – rekoh neraspoloženo.

– Ali sada biste bili ovdje sami.

– Svakako – rekoh, nišaneći prema mjestu gdje sam očekivao strijelca.

– Hm, hm – gunđao je Cosba. – Ovako ranjen samo sam teret. Osim toga, nemam konja. Glupa situacija.

– Boli vas?

– Boli.

Cosba je stiskao zube i pesnice. Moja je ocjena bila dobra. Rančer je bio poštenjak ali nepromišljen i nagao.

Fijuuu...

Nisam pogodio. Strijelac je skočio u zaklon iza stijene i trenutak kasnije otprašio je na konju. Ispalio sam za njim nekoliko uzaludnih hitaca.

Bio sam uvjeren da sam u bjeguncu prepoznao jednoga od Mansonovih i htio sam pojuriti za njim.

– Tiger, ostanite uz mene! – tražio je Cosba. – Gubim mnogo krvi. Ne možete me ostaviti ovdje u ovakvom stanju.

Bio sam bijesan.

– Odvedite me na rančˇ – tražio je Cosba.

Pomogao sam mu da se popne na moga konja i krenuli smo. Cosbina rana ipak nije bila osobito teška. Dobro je podnio put i vađenje metka.

Budući da potjera za Cosbu toga dana nije dolazila u obzir, poslao sam njegova predradnika na Alderov rančˇ po Sally. Zatim krenuh sam da ponovo uđem u trag konjokradicama.

Kad smo stigli u prodolinu kod potoka bila je noć. S Cosbom sam izgubio mnogo vremena i pitanje je, hoću li braću Manson naći sutrašnjega dana. Loše raspoložen ulogorio sam se na istom mjestu gdje su Mansoni bili prije nekoliko sati.

»Blacky« je zaslužio odmor. Priuštio sam si mršav obrok i zaspao sam kao top. Probudila me jutarnja svježina.

Najprije sam se u potoku temeljito oprao. Doručkovao sam u žurbi i odmah sam krenuo. Jašio sam pravcem kojim su jučer nestali Mansoni.

Nisam odmakao daleko, kad sam iza leđa začuo konjski topot. Ogledao sam se. Ugledao sam desetak kauboja. Mislio sam kako bi najpametnije bilo da se sklonim.

Kauboji su se s vremena na vrijeme razvijali u strijelce, kao da nešto traže. Iz zaklona koji sam našao iza stijene mogao sam ih neprestano promatrati.

Vidio sam kad su našli ono što su tražili – leš Albiona Aldera.

Mrtvac je podignut na konja i kauboji su se povukli. Nisu žurili. Činilo se da ih zaokuplja razgovor.

Sve to što sam vidio nagnalo me na razmišljanje. Ponajprije se nametalo pitanje, zašto su kauboji došli po mrtvaca tek danas? Zar se na rančˇu tek sada saznalo za Alderovu smrt? Čudilo me zatim što su kauboji bili tako nehatni i spori, zapleteni u neko veliko vijećanje. Nešto se tu moralo zbivati.

Kad su Alderovi kauboji nestali s vida, uzjašio sam i nastavio put. No ni taj put nisam mogao mirno napredovati. Kad sam poslije dvadesetak minuta jašenja stigao na mjesto gdje je Cosba ranjen u susretu sa čovjekom koji nas je čekao u zasjedi, začuo sam iza sebe glasove i brz topot mnogih kopita.

Okrenuo sam se i zastao, za-

čuđen onim što sam vidio. Burt Cosba jašio je na čelu oveće skupine svojih ljudi. Morao je krenuti u samo svanuće.

– Cosba – rekoh iznenađen – na vašem bih mjestu ostao u krevetu!

– Sigurno – odgovorio je Cosba. – Računam s tim da će me spopasti groznica, ali moram vidjeti kako se Mansoni njišu na užadi. A možda će biti potreban također koji metak.

– Što je sa Sally? – pitao sam.

– Sinoć se vratila kući. I ona je htjela da mirujem.

– Razumno – rekoh. – Bojim se da opet postupate nepromišljeno.

– Ni govora – proturiječio je Cosba. – Dobro znam, što radim. Nisam šuša pa da me jedna rana zadrži u krpama. Mansoni će se iznenaditi.

I ja sam bio iznenađen, međutim šutio sam. Riječi ne bi koristile. Samo bi nas zadržavale. Vrijeme se više nije smjelo gubiti.

Jašili smo do podneva a konjokradice nismo sustigli. Bili smo duboko u brdima. Znakova da smo na pravom putu bilo je dovoljno. Nije također bilo dvojbe da progonjeni više nisu daleko.

U podne smo stali da počinemo. Cosbi nije bilo dobro. Neprestano je halapljivo pio mlaku vodu iz svoje čuture. U očima se vidio sjaj groznice. No nepokolebljiva volja gonila ga je da uporno jaši s nama.

Kauboji su jeli i razgovarali o braći Manson. Neki su ih poznavali. U njihovim pričama nije bilo nijedne dobre riječi.

Usred razgovora odjeknuo je nedaleko od našega logora pucanj.

Cosba je skočio na noge i viknuo:

– Momci, pogledajte tko je pucao! Brzo! Možda su Mansoni bliže negoli što smo vjerovali!

Cosba je mogao biti u pravu.

Kauboji su poslušali zapovijed i razišli su se u svim pravcima prije negoli sam mogao išta reći. Bilo je jasno da vođom potjere smatraju Burta Cosbu.

– Ako se radi o kojemu od Mansonovih, momci će ga naći – reče Cosba umirujućim glasom i sjedne pored vatre, na kojoj se pekao prerijski zec.

Tu je namjeravao čekati razvoj događaja.

Uskoro su se zaista začuli glasovi i kauboji su dovukli nekoga čovjeka. Ustanovilo je da su uhvatili Mansona, ali onoga kojega na tom mjestu uistinu nitko ne bi očekivao.

– Do vraga, Cosba, što ovo znači? – ljutio se stari Ben, kojega nisam vidio poslije susreta u njegovoj brvnari.

– Gle, gle, tko je došao! – reče Cosba podrugljivo, zagledavši se čupavu starcu u lice. – Tata Manson! Da ne povjeruješ!

– Zašto to ne bi bilo moguće? – pitao je starac srdito. – I ti si ovdje, Cosba, iako ovo nije tvoje dvorište. Ili je zato meni zabranjeno...

– Sve ću ti odmah objasniti – reče Cosba i priđe bliže. – Zabranjeno je krasti konje, je li tako? Kazna ti je poznata.

– Kao i svakome – promrsi stari Manson.

– No, eto! Vi Mansoni ukrali ste mi dvadeset najboljih konja. Prema tome, zaslužili ste dvadesetorostruku smrt.

– To nije istina – bunio se starac. – Tvoji se konji mene ne tiču. Nisam ti ukrao ni jednoga jedinoga. Ili mi kradu moraš najprije dokazati.

– Dokazano je da su konje ukrali tvoji sinovi – oštro reče Cosba – a ti si njihov otac, do vraga. Skitnica i tat kao i oni. Zato ćemo i s tobom svršiti po kratkom postupku.

– Polako! – rekoh odrešito. – To ipak ne ide tako jednostavno. Zakon ovdje zastupam ja!

– I? – začudio se Cosba. – Zar mi ne želimo udovoljiti zakonu?

– Manson je u pravu – odgovorio sam. – Nije dokazano da je sudjelovao u krađi!

Manson mi dobaci pogled olakšanja.

– Čuli ste što kaže rendžer – rekao je podignutim glasom. – Rendžer je razuman čovjek. Ništa nije dokazano! I ne može biti! Ne može jer s krađom nemam veze.

– Ah, do vraga – reče Cosba i odmahne rukom – nema razlike među Mansonima! Svi ste jednaki! Ti i tvoje leglo, svi vi spadate na granu. I to ćemo sada obaviti.

Cosba je dao kaubojima znak da stegnu staroga Mansona. Čovjek se branio rukama i nogama. Vikao je:

– Rendžer! Tiger, pomozite mi! Ovdje će biti počinjeno ubojstvo! Ubit će nedužnoga čovjeka!

– Pustite ga! – rekao sam kaubojima glasom koji nije dopuštao oklijevanje. Zatim sam se obrátio Cosbi. – Manson će biti predan najbližem šerifu.

Cosba je namrštio čelo. Nekoliko trenutaka kasnije promrmljao je:

– Što se mene tiče... Razumijem da ne možete drukčije postupati. Mogli biste imati teškoće s pretpostavljenima. Jer zakon je zakon. Odvest ćemo ga k šerifu u Plumville. Vežite ga!

– Ali zašto, do vraga! – vikao je Manson. – Što sam napravio? Cosba, reci, što sam ti učinio? Ah, ovo ćeš mi platiti, vjeruj mi!

– Ne zabrinjuj se, stari – rekoh Mansonu da ga umirim. – Znam šerifa u Plumvilleu. Promišljen je i pravedan. Neće dopustiti da se dogodi nepravda.

Kauboji su razoružali staroga Mansona i vezali ga. Dok se to dešavalo, uzeo sam njegove stvari da ih spremim u svoje torbe i da ih kasnije predam šerifu. Pri tom mi je za oko zapeo stari nož s jakim škrbotinama.

Otišao sam u stranu i razgledao prerezane komade užadi kojom smo Sally i ja bili vezani u spilji, i koju je prema djevojčinim riječima prerezao nepoznat, čupav čovjek.

Na prvi pogled bilo je jasno da u ruci držim nož kojim smo oslobođeni.

*

– Mansone – obratio sam se starcu – zašto nisi rekao da si oslobodio Cosbinu kćer?

– Što? – zagrcnuo se Cosba od iznenađenja.

Objasnio sam slučaj u nekoliko riječi.

– Evo, ovim sam nožem oslobođeni Sally i ja – završio sam. – Je li tako, Mansone?

Stari je Manson šutio.

– Ne shvaćam te – rekao sam i stavio mu ruku na rame. – Radi se o tvom životu, a ti šutiš kao zaliven.

– Od moga života nije ostalo gotovo ništa – progovorio je konačno Ben Manson. – Da, prerezao sam užad, u pravu ste. U pravu je i Cosba, kad kaže da su moji sinovi vražje leglo. Želim jedino da im pomrsim planove i da popravim nešto od onoga što su počinili. Zato sam ustrijelio Aldera.

– Čudna li čudaka! – izusti Cosba začuđeno.

Manson izduži lice.

– Čudno, Cosba, je li? – reče potišteno. – Budi sačuvan od toga da s kćerkom doživljavaš ono što sam ja svakodnevno doživljavao sa svojim sinovima. To ti zaista ne želim, Cosba! Ja sam častan čovjek. U životu nisam nikome učinio nikakvo zlo. A sada moram doživljavati ovo sa svojom djecom. Proklet bio dan kad sam upoznao svoju ženu! Djeca su se uvrgla u nju. Moje patnje, Cosba, ne možeš shvatiti. Ružno je to reći, ali ja sam svojim sinovima stotinu puta zaželio smrt.

– Oslobodite ga! – reče Cosba i vrati starcu oružje. – Nisi li ipak pomišljao na to da bi tvoja smrt sinovima mogla spasiti život?

– Nisam. Neka se istrijebi prokleto sjeme. Dosta je bilo sramote. Želim da umru, Cosba, ali ne od tuđe ruke. Svoje leglo moram zatrti sam.

Starac je stisnuo pesnice. Lice mu je bilo tužno i odlučno.

– Slušaj – rekoh otežući – zato nas ovdje zadržavaš?

– Vi to nećete shvatiti – reče Cosba s iznenadnim čudnim blijeskom u očima.

– Pusti ga neka ide, Cosba – rekoh.

Rančer me poslušao.

– Idi! – rekao je Mansonu. – Žalim te. Suosjećam s tobom. Ne bih htio biti u tvojoj koži. Idi!

Manson je šutio. Samo je kimnuo glavom. Otišao je a da mi se nije zahvalio niti jednom riječju ili pogledom. Nisam mu to zamjerio. Vidio sam da je potpuno zaokupljen svojim teškim mislima. Bio je kao prelivena čaša. Hodao je kao u snu. Stvarnost oko njega bila je samo sjena.

Cosba je netremice promatrao kako Manson nestaje iza grmlja.

– Čudan čovjek – progundao je zatim. – Ali na neki ga način mogu razumjeti. Hja, Tiger, neka vam bude zahvalan.

Sada bi bilo najbolje da krenemo.

– Mislim kako nam se nudi jednostavan način da nađemo braću Manson – rekao sam.

– Kakav?

– Valjalo bi slijediti staroga!

Cosba je žmirnuo.

– Da jašimo za njim? – rekao je. – Ali tko zna kakvim bi nas bespućem vodio njegov trag. Osim toga...

– Mislim da stari zna sve staze i sve brloge svojih sinova – prekinuo sam rančera. – A to je najvažnije. Nas mogu povući za nos, njega ne mogu.

– Hm, u tom ima nečega – mrmljao je Cosba.

– I meni se čini – dodao je predradnik Elliot. – Rendžer je lukav. Kad biste mene pitali, gazda, prihvatio bih njegov prijedlog.

– Hm – zamislio se Cosba. – Nas ima mnogo. Konji... A starac je sam. Prema tome, ne zaboravite što sam rekao o bespućima. Možda ga uopće ne bismo mogli pratiti.

– Naravno, to je moguće – rekoh. – No čini mi se da braća Manson nisu daleko. Mogli bismo ih stići za nekoliko sati. Možda i prije.

– Što hoćete time reći?

– Da na putu ne može više biti velikih teškoća. Ova su mi brda poznata kao moj džep. Jašit ću za starim Mansonom sam i pobrinuti se da vam ostavim dovoljno tragova.

– U redu. Kako ćemo održavati vezu?

– Ostat ćemo na dosegu vida – rekoh. – Sigurno je da ću vam moći davati znakove.

– U redu. Jašite – reče Cosba.

– Krećem odmah. Ne bih htio da odviše dugo tražim staroga Mansona.

– Ostat ćemo na vezi – rekao je Cosba kad sam uzjašio »Blackyja«.

Trenutak kasnije bio sam na putu kojim je otišao Ben Manson.

Starcu se prilično žurilo da se udalji od našega logora, što je bilo potpuno razumljivo.

Našao sam mjesto gdje je Manson ostavio konja. Malko kasnije vidio sam ga kako se penje prema mjestu odakle se sigurno pružao dobar pogled na okoliš.

Nisam htio da me Manson prerano otkrije. Točnije rečeno, bilo bi najbolje da mu to uopće ne uspije. Zbog toga sam se sakrio iza grmlja.

Manson je pažljivo pretraživao sve pravce. Strpljivo sam čekao.

Malo kasnije vidjelo se da je otkrio ono što je tražio. Bio sam siguran da se starac ogledao također za mnom.

Njegov sadašnji cilj bio je i moj.

U dolini su se pojavili Cosbini kauboji. Zastali su i tražili me pogledima.

Pogledao sam prema vrhu iznad sebe. Stari je Manson upravo nestao na drugoj strani. Izašao sam iz zaklona i mahnuo

šeširom tako da me Cosbini kauboji mogu vidjeti. Kad sam bio siguran da su opazili moj znak, pokazao sam im na jednak način, u kojem ću pravcu jašiti. Kauboji su razumjeli poruku i odmah su se prestrojili.

Mogao sam izabrati najkraći put i brzo stići do vrha na kojem je bio stari Manson. Nije bilo dvojbe da je odatle otišao. Kad sam stigao do njegova mjesta, vidio sam cilj: u blizini omanjega kanjona vjetar se igrao oblakom prašine. S vremena na vrijeme u njoj su se nazirali konji. Bili su to Cosbine probrane životinje.

Sljedeći cilj goniča bila je vjerovatno mala zelena udolina u kojoj je bilo dovoljno paše i vode. Do toga su mjesta morali stići što prije jer na dotadašnjem putu nije bilo ničega osim mršavoga grmlja i gologa kamenja.

Više nisam morao pratiti Mansonove tragove. Okrenuo sam »Blackyja« i spustio se prema Cosbinim kaubojima.

Oni su išli okolišnim stazama.

Kad smo se sreli, Cosba je zadovoljno podviknuo:

– Hej, Tiger, izlet se isplatio? Po licu sudeći, jeste!

– Da – rekao sam. – Sada znam, kamo su Mansoni krenuli. Idu prema dolini kroz koju teče Yellow. Za pola sata stići će do kanjona kroz koji mogu doći do ispaše i vode.

– Za vrijeme napasanja konja mogli bismo ih napasti! – uzbuđivao se Cosba.

– Lakše bi bilo u kanjonu – rekao sam.

– Tamo ih nećemo stići! Doći ćemo prekasno!

– Znam put koji nam to omogućuje – rekao sam. – Sa dvadeset konja oni su sporiji od nas i dižu mnogo prašine. Jednako i drugo sili ih da traže obilazne putove. Mi možemo jašiti prečacima.

– U redu – rekao je Cosba. – Povedite nas!

– Za mnom! – rekao sam i stegnuo »Blackyja« koljenima.

Kauboji su počeli podvikivati i pognali su konje tako da je zemlja pod nama zatutnjala.

Jašili smo divljim bespućem, koje se ne zove ni zbog čega Dark Hills, Mračna brda. Ali tu sam znao gotovo svaki grm i stablo.

Konji su grabili. Kauboje je zanijela groznica lova. Cosba ih je neprestano podjarivao povicima.

Ostao sam na čelu. Vodio sam uzbuđenu potjeru duž obale potoka koji je tu još uzak planinski vodotok koji se širio na putu prema dolini.

Malo kasnije došli smo na stjenovite strmine.

Slutio sam da je stari Manson ponovo negdje u našoj blizini, da nas možda čak i promatra.

– Blizu smo, Cosba – rekao sam rančeru.

– To bi bilo nešto za Sally! – uzvratio je rančer užarenih oči-

ju. – Kladim se da bi vraški rado bila ovoga trenutka ovdje. Trebalo je da bude dečko!

– Ali nije – dobacio sam. – Djevojka je i bolje je što sada nije s nama. Nitko ne jamči da stvari neće poći naopako. Budimo zadovoljni što je Sally na ranču.

– Pa, slažem se – prizna Cosba.

Da smo znali što se na Cosbinu ranču događa, ne bismo govorili o zadovoljstvu.

Procjenjivao sam da ćemo dolinu potoka Yellow doseći za manje od četvrt sata. Pokazalo se da je procjena bila dobra.

– Još nisu stigli – ustanovio sam. – Prema tome, možemo zatvoriti izlaz iz klanca.

– U tom slučaju moraju nastrag – čudio se Cosba.

– Nećemo im dati – rekoh uz smiješak. – Dajte mi dva kauboja. Prebacit ćemo se preko brda i zatvoriti tamošnji kraj kanjona.

– Klopka nije loša – govorio je kauboj Richmond trljajući ruke. – Gazda, idem ja s rendžerom. Jamčim da na onoj strani neće proći niti miš.

– U redu – reče Cosba. – Neće proći niti kod mene, makar morali čekati da u stupici pokrepaju.

– Naš je uvjet – rekoh – da se predaju i da vrate konje.

– Jasno, Tiger! Sretno!

Richmond je poveo sa sobom kauboja Bullera i odjurili smo. Više se nije smjelo gubiti vrijeme.

Nepoznanica u igri bio je stari Manson. Znao sam da je na našoj strani, ali imao je svoje vlastite planove, osobni obračun sa svojim sinovima, što će svakako izvoditi na svoj način.

Richmond i Buller bili su izvanredni jahači. Ni najmanje nisu zaostajali za mnom. Budući da su imali izvrsne konje, brzo smo napredovali čak i na teškim mjestima.

Da bismo stigli na drugu stranu klanca bilo nam je potrebno oko pola sata. Mansoni su s ukradenim životinjama ušli u stupicu.

– S tim sam računao – rekoh kaubojima. – Zasad sve teče prema predviđanjima. Morat ćemo brzo prikupiti mnogo suvaraka. Nagomilat ćemo ih ispred kanjona i zapaliti kad se Mansoni približe.

– Dobra zamisao! – smijao se Buller. – Neka se kučkini sinovi malko nadime.

Richmond se šutke dao na posao. Uskoro smo imali dovoljno suhoga granja da bismo naložili moćnu vatru.

Neprestano me progonilo pitanje, gdje je ostao stari Manson? Morao bi, dakako, biti negdje u blizini. Moglo bi biti neprilika.

Povrh svega, bilo bi i te kako dobro znati, kad će naići braća Manson. Zato sam rekao Richmondu i Bulleru:

– Momci, potražit ću gore pogodnu promatračnicu. Ti ćeš, Richmond, otići na drugu stranu i pronaći ćeš dobar zaklon.

Buller, ti ostaješ ovdje. I jedan i drugi morali biste biti postavljeni tako da možete držati pod vatrom izlaz a da sami budete zaštićeni. Jasno? Ja ću odozgo skotrljati kamenje. To će preplašiti životinje. Ne bih htio da dospiju pred vaše cijevi.

– U redu – pristao je Richmond. – Tiger, mislite zaista na sve. Konje moramo svakako sačuvati. Radi se o probranim grlima i na nama je da se neozlijeđena vrate u obore.

Dok sam se penjao, vidio sam kako Buller i Richmond zauzimaju položaje. Našli su dobre zaklone i mogli su paljbom zašuti izlaz iz kanjona. Iza izbočenih stijena njima jedva da je prijetila opasnost. Dakako, budu li vraški radili svoj posao. Jer svima nam je bilo jasno da s braćom Manson nema šale i da će na svaki način htjeti prodrijeti iz klopke, ne štedeći pri tom konje.

Zbog toga sam i došao do odluke da izazovem lavinu. Plahe životinje napravit će gužvu, u kojoj nam možda uspije doći do kradljivaca.

S vrha na koji sam se popeo vidio sam klanac koji se usjekao u kamenjaru i puste okolne bregove. Dno kanjona bilo je u sjeni, no mjesto gdje su Cosbini konji mogao sam dobro razabrati. Mansoni su ih dognali do zavoja nedaleko od izlaza. Cosba sa svojim ljudima morat će stupiti u akciju za otprilike pet minuta. Braća Manson tada će krenuti na drugu stranu.

Mansoni nisu bili tako glupi da ne bi odmah shvatili u kakvu su položaju, da su zatvoreni u kanjonu. Znali su također do konjokradice čeka uže. Prema tome, učinit će sve da se probiju. Čak i u slučaju da im to uspije, konji su za njih izgubljeni. Valjalo je računati sa suludim potezima. No velik dio našega plana bio je već ispunjen.

Mansoni su stigli na mjesto koje je osvjetljavalo sunce. Svi su jašili iza Cosbinih konja.

Podišla me čudna napetost. Nisam se mogao otresti osjećaja da će se dogoditi nešto nepredviđeno, nešto što bi moglo uništiti ono što sam smislio. Gdje je stari Manson? Dao bih ne znam što da ga mogu imati pred očima.

Iz misli me prenuo jecaj. Jednomu od braće Manson odletio je šešir s glave. Druga su dvojica pojurila naprijed i umiješala se među konje.

Trenutak kasnije začuo se hrapav glas staroga Mansona:

– Hej, vi dolje! Ovdje je vaš otac! Tom, Jack, Marlon, čujete li me? Stanite! Srljate u propast!

Prokletstvo, mislio sam, on ih opominje! Upozorava ih a ja ga ne mogu otkriti. Sklonio se negdje prijeko iznad kanjona.

– Jesi li poludio, stari? – javio se Marlon, dok su Jack i Tom umirivali prestrašene životinje. – Ostavi nas u miru i idi u svoju brvnaru!

– Ne idem – uzvratio je starac. – Izgubljeni ste! Zaslužili ste smrt, ali ne bih htio gledati kako visite na užadi. Moja ste krv!

Mladići su se počeli grohotom smijati.

– Pripazi na svoj vrat! – vikao je Jack.

– Malo je nedostajalo pa da se i ja zanjišem ispod grane – vikao je starac, uspravivši se iza jednoga kamena. – Cosba me htio objesiti jer je vjerovao da sam pomagao u krađi njegovih konja. Ako nastavite dalje, povješat će vas. Zauzeo je izlaz iz kanjona. U dolinu ne možete. Morate na drugu stranu.

Stari Manson nije dakle znao da njegove sinove na drugoj strani čeka jednaka sudbina.

Kod braće Manson opažalo se kolebanje.

– Ne možeš li nas ostaviti na miru? – vikao je Jack. – Do vraga, stari, zašto se ne držiš kućnoga praga?

U tim riječima nije bilo ni trunke zahvalnosti. Samo bijes. Jack Manson kao da je krivio oca što Cosba želi vratiti svoje konje.

– Ti si glupan, Jack! – vikao je stari Manson. – Da si ovdje, dobio bi jednu za uho. Hajde, jaši, samo jaši dalje? Daj da te ustrijele, budalo! Ili da te objese. Tamo kamo ideš čeka te i jedno i drugo, ali nećeš moći birati.

Kao potkrepa tih riječi doprlo je s ušća kanjona fućkanje, kakvim su Cosbini kauboji pozivali konje na pojenje. Momci su na taj način htjeli namamiti životinje u dolinu prije negoli dođe do borbe.

Konji su naćulili ušesa i počeli su zadovoljno rzati. Masa se polako okretala u pravcu odakle je dopirao zov. Životinje su bile žedne, željne vode i paše.

– Konji, konji! – vikao je Marlon Manson.

Stari se Manson smijao. Podigao je pušku, očito u namjeri da spriječi Mansona da ide dalje.

Toga trenutka planuo je hitac u kanjonu. Stari Manson ispusti pušku i zabaci ruke. Tijelo se previlo preko ruba stijene.

Starac se bez glasa strmoglavio u dubinu. Tijelo je muklo udarilo pokraj nogu sinova, od kojih je jedan pucao.

Tom Manson ubio je oca.

Braća su se uskomešala. Spopala ih je panika. Okrenuli su svoje konje i pojurili natrag, ne obazirući se na očev leš i na ukradene životinje.

Moj je trenutak došao.

Na kanjonskoj strmini vrijeme je rastakalo kamenje. Pokrenuo sam nekoliko ovećih komada i skotrljao ih niz strminu. Kao što sam računao, nastala je prava lavina. Tutnjalo je i prašilo se.

Kamenje se sručilo ispred samih Mansona.

Bio je to znak da moji kauboji uđu u akciju. Richmond i Buller složno su i oštro zapucali.

– Natrag! – vikao je Marlon Manson. – Natrag!

Mansoni su ponovo divlje okretali konje i pojašili su pre-

ma sredini klanca, gdje ih meci ni sa jedne strane nisu mogli doseći.

Tu su Mansoni stali da se posavjetuju.

Cosba je dotle uspio izvući iz kanjona svojih dvadeset životinja. U zelenoj dolini životinje su se primirile. Iza njih se podigao gust oblak dima. I Cosba je dakle vatrom zatvorio kanjon, no činilo mi se da je malko preuranio.

– Do vraga, stari je bio u pravu – govorio je Jack Manson. – Zatvoreni smo!

Začudilo me što su braća u takvim prilikama počela svađu oko toga, tko je kriv da je došlo do neuspjeha. Da nije bilo Marlonove pribranosti, bilo bi zacijelo upotrijebljeno oružje.

– Hej, Mansoni! – viknuo sam. – Kao što vidite, u stupici ste. Ne možete se izvući. Predajte se bez opiranja. Inače ćemo vas u kanjonu izgladnjeti.

Tom je umjesto odgovora zapucao prema meni. Nije me mogao vidjeti i pucao je nasumce.

Bio sam zadovoljan što troši municiju. Nasmijao sam se i viknuo:

– Praviš rupe u zraku, je li? Konji su oslobođeni! Imamo vas kao da ste u kavezu!

Sunčan trag koji je presijecao kanjon postajao je sve užim. Bilo je kasno poslijepodne. Vrijeme je donekle radilo za Mansone i oni su toga bili svjesni. Sva su trojica bila zaokupljena istom mišlju: izdržati do noći i tada pokušati proboj.

– Izađite, Mansoni! – bijesno je urlao Cosba. – Zašto se krijete? Kakva korist od toga?

Mansoni nisu odgovarali. Sjašili su i priljubili se uz kanjonsku stijenu na najsjenovitijem mjestu. Tu su namjeravali čekati.

Mogao sam ih u tome omesti novom lavinom kamenja, no odustao sam od toga. To nije moglo biti konačno rješenje.

Spustio sam se niže i dao znak Bulleru i Richmondu.

– Idem k njima – rekao sam im. – Ako pokušaju izaći, nemojte ih propustiti.

– Hoćete k njima? Ustrijelit će vas na prvom koraku – opominjao me Richmond.

– To ćemo tek vidjeti – rekao sam i izvukao kolt.

– Ne bih htio ovdje čučati do noći. Mansoni moraju napolje, ali ne znam hoće li izaći živi ili mrtvi.

– Čuvajte glavu! – reče zabrinuto Buller. – S ovog mjesta ne možemo vas štititi.

– Ništa zato – rekao sam. – Potpalite granje.

Mansoni u kanjonu nisu imali zaklon kao niti ja. Ali bila su trojica.

*

Iza mene počela je pucketati vatra. Vjetar je gonio dim u kanjon. S njim sam se polako kretao naprijed.

Kad sam ugledao Mansone, bili su okrenuti prema meni.

Promatrali su dimni oblak. Možda su me u njemu i nazirali.

– Dižite ruke, momci! – viknuo sam. – Inače nećete napustiti kanjon živi.

– Tiger! – izustio je Jack kad me prepoznao.

Tom je podigao kolt i okinuo je. Od dima su mu suzile oči i promašio je. Moj je metak pogodio. Tom je pao i nije se više micao.

Kočoperni Jack i Marlon u strahu su poskakali u sedla i odjurili divljačkim galopom u pravcu na kojemu ih je čekao Cosba sa svojim kaubojima.

Ispalio sam za njima dva metka. Pucnjevi su resko odjeknuli kanjonom. Nisam mogao pogoditi.

Na izlazu iz kanjona prema kojemu su Mansoni krenuli gorjela je vatra. Konji su su uznemirili. Marlon je nagnao svoga na skok, no životinja se ispred vatrene zapreke ukopala u zemlju i zbacila je jahača ravno u plamen. Jack je bio sretniji. Njegov je konj preletio preko vatre u sjajnom luku. Kauboji su zapucali, no po konjskom topotu koji se udaljavao znao sam da je Jack Manson uspio pobjeći.

Požurio sam prema Cosbinoj zasjedi i zatražio sam da se čovjek odmah izvuče iz vatre. Međutim, Marlonu Mansonu više se nije moglo pomoći.

Dozvao sam Richmonda i Bullera. Dvojica Mansona bila su mrtva. Cosba je dobio svoje konje. Jack Manson je nestao.

– Jašimo kući! – rekao je Cosba. – Zadovoljan sam. Jacka Mansona prepuštam šerifu. Moja je jedina želja da ponovo vidim Sally.

– Razumijem – rekoh – ali moj posao nije završen. S Jackom Mansonom imam i drugih računa. Moram objasniti ubojstvo na Maldenovu ranču. Mislim da tu ima nekih veza.

– Ne mogu vas zadržati – rekao je Cosba – iako bi me radovalo da budete moj gost.

– Drugom ću zgodom navratiti – rekao sam – ali sada se moram pozabaviti s Jackom Mansonom.

Cosba je okupio svoje ljude i konje. Ja sam pošao za Jackom Mansonom.

MALDEN MOLI POMOĆ HITNO!

Te su mi riječi neprestano bile na pameti. Rančer Malden ubijen je za nevremena. Pucanj je ugušila grmljavina. Netko je noću upao u kuću i pokušao je ubiti mene. Maldenov sluga ponašao se čudno.

Možda bi se sve bilo odijalo sasvim drukčije da se sljedećega jutra nije pojavila Sally Cosba i da me nije zamolila za pomoć. Neke veze između tih događaja morale bi postojati jer je kod Casbina odbora nađena Maldenova lijeva mamuza. Čudna je bila također ta ženidbena ponuda. Je li osobenjak zatražio djevojčinu ruku a da je nije pravo niti poznavao?

Što da se misli o svemu to-

me? Postoji li ključ za zagonetku? Možda bi se mogla riješiti Desmondovom pomoći, ali on je bio druga žrtva u tom klupku. Prva je bila Malden.

Objašnjenje sam mogao dobiti još jedino od Jacka Mansona. Zadovoljštinu također. On mi je bio potreban živ, jer mrtvaci ne govore.

Nije mi bilo potrebno mnogo vremena da ustanovim, kojim je pravcem Jack Manson odjurio. Trag je vodio ravno prema Alderovu ranču. Pri tom je Jack Manson koristio najkraći mogući put.

Bila je to nova zagonetka. Pravo uzevši, Jack se toga ranča morao kloniti kao kuge. Veza s Alderom nije za Mansona bila manje opasna negoli Tiger Tex. No uprkos svemu momak je htio stići na rang što je prije moguće, upravo kao da o tome ovisi njegov spas.

Kako se to moglo objasniti?

Pustio sam »Blackyju« slobodne uzde. Na Alderov ranč stigao sam prije noći.

Velika duga kuća ležala je preda mnom u mraku. Slika me podsjetila na Maldenov ranč, na koji sam došao one olujne noći kad me pukovnik Dickson poslao da vidim što se događa poslije čudnoga Maldenova pisma.

Uskoro mi je bilo jasno, u čemu je sličnost. Iza prozora nije bilo svjetla. Vrata na stajama bila su otvorena. Nigdje nije bilo niti konja niti kauboja.

S revolverom u desnoj ruci oprezno sam se provlačio između zgrada. Svakoga sam trenutka bio spreman dočekati podmukao napad. Međutim, jedina živa bića što sam ih vidio bili su lajavi kudrovi.

Do vraga, mislio sam, gdje su ljudi? Ponajprije, gdje je Jack Manson? On bi morao biti tu!

Bio sam začuđen i uznemiren. Nisam li glupo upao u klopku? Mami li me netko u kuću?

Vjetar je lupao prozorskim krilima. U kući je vladala gusta tama. Negdje u dvorištu uskokodakale su se razbuđene kokoši.

Odjednom su zaškripala neka vrata. Netko mi se približavao.

Iza ugla pojavio se čovjek s vjedricom. Pričekao sam trenutak kad je prolazio pokraj mene i zabio sam mu revolversku cijev među rebra. Čovjek je brzo reagirao. Ispustio je posudu i podigao ruke.

– Što je to? – pitao je.

Po glasu sam prepoznao Jerusalema, Maldenova crnca!

– Gle, Jerusalem! – rekoh uz osmijeh. – Je li u blizini također naš prijatelj Jack Manson?

– Oh, mister Tiger! – promrsio je Jerusalem kao da mu se lijepe usnice. – Što radite? Zašto mi prijetite? Mister Manson je prije četvrt sata odjašio za ostalima.

– Za kime?

– Za kaubojima mistera Aldera. Napustili su ranč.

– Zauvijek?

– Što da rade ovdje kad je

mister Alder mrtav? Ranč nema gospodara.

– Upravo kao i Maldenov, zar ne? – rekoh oštro.

– Da – odgovorio je Jerusalem mirno. – Nadam se da ne mislite kako sam ja ustrijelio mistera Aldera.

Spustio sam revolver.

– Mislim da bismo morali porazgovarati – rekoh mrgodno.

– U redu, sir. To bismo najbolje mogli obaviti u kući.

– Idi ispred mene, Jerusalem. Podigne li netko na mene ruku, sutrašnje jutro nećeš vidjeti.

Gurnuo sam crnca tako da ide preda mnom, tako da je osjećao revolversku cijev na kičmi. Trebalo je samo da skvrčim prst. Ako mi je netko namjestio zamku, Jerusalem se morao prvi zabrinuti.

No kuća je uistinu bila prazna. Jerusalem je imao upaljenu petrolejku u jednoj stražnjoj zamračenoj sobi. Upravo je htio skuhati čaj i bio je pošao na bunar po vodu. Lagodno veče odjednom mu je propalo. Čitavo sam se vrijeme pitao, kako je Jerusalem uopće došao do toga da se smjesti na Alderovu ranču?

– Sjednite, sir – rekao mi je udvorno i ostao stajati kod vrata.

Nisam ga ispuštao iz vida. Mir koji je oko mene vladao bio mi je sumnjiv. Sve je bilo nekako neobično.

– Što te donijelo ovamo na Alderov ranč? – pitao sam.

– Jednostavna stvar, sir – odgovorio je mirno Jerusalem. – Na ranču mistera Maldena ostao sam sam. Morao sam potražiti posao. Javio sam se predradniku mistera Aldera i on me uzeo. Ali mene kao da progoni zla sudbina. Po drugi put u tako malo vremena izgubio sam gospodara.

– Čudno, čudno – mrmljao sam, pokušavajući pročitati nešto iz Jerusalemova pogleda.

Jerusalem je ostao miran.

– Žalosno, žalosno – govorio je. – Sada ponovo moram tražiti posao.

– To neće biti lako – rekao sam.

– U pravu ste, sir. Tko da uzme staroga crnca?

– Koji k tome redom pokapa svoje gospodare – rekao sam. – Treći bi lako mogao pomisliti da će i njega zadesiti takva kob.

– Ah, sir, sa smrću mistera Maldena i mistera Aldera nemam nikakve veze. Sjetite se: u Maldenovoj kući netko je pucao u vas kroz prozor. Ja nisam, sir. Tada ste mislili da je taj čovjek ubojica mistera Maldena.

– Točno – promrsio sam, sjetivši se zamršene scene kod Maldena.

– Jeste – reče Jerusalem s olakšanjem. – Moja koža jest crna, ali duša nije. Nedužan sam. Bio bih vam zahvalan, sir, ako više ne biste na mene podizali oružje.

Spustio sam kolt.

Ako su ti ruke čiste – rekon – nemaš se čega bojati.

Jerusalem se odjednom pognuo prema meni.

– Reći ću vam, na čijoj je savjesti mister Malden – izustio je.

– Na čijoj?

– Alderovoj! Ali i on je mrtav i ne možete ga pozvati na odgovornost. Mister Alder je učjenjivao moga jadnoga gospodara!

Jerusalem se počeo uzbuđivati. Iskolačio je oči ali stajao je u mjestu. Znao je da bih zbog svakog sumnjivoga pokreta podigao revolver. Zato je stajao ukočen u položaju u kakvom se zatekao.

Sjetio sam se razgovora Aldera i braće Manson. I tom je prigodom spomenuta ucjena.

– Pričaj! – rekoh kratko.

Jerusalem nije oklijevao.

– To je zapravo trajalo duže vrijeme – govorio je. Mister Alder je bio njuškalo. Prikupljao je podatke o najrazličitijim ljudima i tako je vjerojatno saznao nešto o misteru Maldenu. Neka priča iz dalekog vremena, priča koja se dogodila prije negoli se mister Malden naselio u ovom kraju. U svakom slučaju, mister Alder imao je moga gospodara u šaci. Tražio je da radi za njega. Zatim je mister Alder bacio oko na Sally, kćer računara Cosbe. Djevojka ga je odbila pa je onda gurnuo naprijed moga gospodara.

– Ah, tako! – promrmljao sam. – Odakle ti sve to, Jerusalem? – pitao sam.

– Razabrao sam to iz razgovora među koubojima ovdje na Alderovu ranču. Zapravo, da pravo kažem, zbog toga sam i došao ovamo. Htio sam biti načistu sa smrću moga gospodara. Malko sam se poigrao detektiva.

– Čudi me što su te ovdje uzeli, umjesto da te jednostavno ustrijele.

– Kad sam pošao ovamo, sir, mister Alder je već bio mrtav – reče Jerusalem. – A njegov predradnik? On nije bio u sve upućen. Istini za volju, nije kod mistera Aldera uživao osobito povjerenje.

– Prije bih rekao da te namjeravao zadržati i zatim prvom zgodom maknuti. – Kad sam opazio da se Jerusalem bori sa ledenim žmarcima, dodao sam: – Nisi dobro procijenio opasnost, je li, stari?

– Ah, ne ubija se baš tako lako.

– Neki to mogu. I čine. Bio si u prilici da se u to uvjeriš.

– Jadni moj gazda! – kukao je Jerusalem. – Morao je valjda njuškati oko Cosbinih obora. Ali budući da vam je pisao, sigurno je htio omesti Alderovu namjeru da se ukradu konji.

– Alder je saznao za to pismo?

– Rekao mu je jedan od Mansona. Oni su to nekako saznali i ubili su moga mistera Maldena za Alderov račun.

– Imaš više sreće negoli pameti – rekao sam i spremio revolver. Mogli su te ubiti sada, prije odlaska. Previše si znao. Alderovi kauboji nisu bili ništa drugo nego neka vrst njegove garde, revolveraši koji su služili, koji su prijetili nepokornima.

– To je točno, sir. Ali kauboji me nisu mogli naći. Sakrio sam se.

– Prema tvom mišljenju, napustili su ranč zauvijek?

– Da, sir. Zajedno s Jackom Mansonom. Vidio sam kad je došao i kad je s njima razgovarao.

– Poslije razgovora nastao je pokret?

– Mislio sam da ste vi gonili Jacka Mansona – cereknuo se Jerusalem.

– U redu, mogu razumjeti da nestane Jack Manson – rekoh. – Ali svi? Petnaetak kauboja? Tu nešto s nečim nije u skladu.

– Ne razumijem, sir. Svi se oni boje vas i...

Zatresao sam glavom. Čitava stvar nije mi se nikako sviđala.

Jerusalem me nije mogao shvatiti, ali ja sam slutio da će opet biti bure.

– Kamo su odjašili? – pitao sam.

– Prema zapadu, sir – reče Jerusalem.

Crnac je odjednom razrogačio oči.

– Zapadno? – rekoh. Pa tamo je... tamo je...

– Tamo je ranč Burta Cosbe – dopunio sam se malko kasnije. Cosba je s kaubojima bio u potjeri za konjokradicama. Sally je kod kuće bez zaštite.

III

Jerusalem je te večeri zaboravio svoj čaj. U staji je ostao poluhromi ždrijebac i na njemu je krenuo pravcem u kojemu sam odjurio na »Blackyju«.

Sally Cosba bijaše u opasnosti. U to sam bio potpuno uvjeren. Djevojka je ponovo mogla biti oteta. Bude li talac, Burt Cosba će se morati dati ucijeniti. Banda će možda zatražiti čak i konje koji su oteti Mansonima.

Pustio sam »Blackyja« da grabi po svojoj volji. Jerusalem me na jadnoj ragi nije mogao pratiti i uskoro mi je nestao iz vida.

Prije polaska rekao sam Jerusalemu da skrene prema pravcu na kojemu su se mogli očekivati Cosba i njegovi kauboji koji su vraćali konje na ranč. Bude li sreće, morao ih je sresti. Ne bude li, Cosba je kaubojima za volju ostao logorovati i nastavit će put ujutro. Nadao sam se, međutim, da ga je očinska ljubav gonila kući uprkos noći. Jerusalem bi ga mogao obavijestiti o novoj opasnosti.

Noć je bila mrkla i teško se jašilo besputnim krajem. Međutim, nastojao sam da ne izgubim niti trenutak. Tko zna, što se u međuvremenu dogodilo na Cosbinu ranču! Ako su se Alderovi ljudi htjeli osvetiti, moglo se dogoditi da Burtu Cosbi ostane samo zadimljeno zgarište.

Iako je »Blacky« toga dana prešao velik put i kojekako se izmučio, umor još nije pokazivao.

– Dobri moj – tepao sam mu – kad se izvučemo iz ove pustolovine, gledat ćemo da učinimo nešto i za sebe.

»Blacky« je potiho zarzao i grabio je dalje. Njegov je topot bio mukao i ravnomjeran. Do Cosbina ranča mogli bismo stići za sat vremena.

Jadna Sally, mislio sam. Jadan Cosba. Radovao se što su spašeni konji, a nije slutio u kakvoj je opasnosti kćer.

– Brže, »Blacky«, brže! – bodrio sam konja.

Dobri »Blacky« nije popuštao, no vidjelo se da crpi posljednje snage. Nisam ga htio izmrcvariti. Vrijeme se počelo otezati. Osjećao sam se kao da trčim u olovnim čizmama. Kao da cilj neprestano odmiče od mene.

Tada sam u daljini začuo pucnjeve. Činilo mi se da se vodi borba. Zvukovi su dopirali iz doline u kojoj je ležao Cosbin ranč.

Mjesec se pojavio na nebu i blijedo je osvijetlio pust noćni kraj.

– Naprijed, »Blacky«, ne daj se!

»Blacky« je vjerno poslušao.

Uskoro sam ugledao u nizini Cosbin ranč. Odjekivali su pucnjevi. Vatra je sijevala kroz prozore glavne zgrade. To me ispunjavalo olakšanjem.

Po svemu sudeći, ljudi su se ušančili u kući i odupirali su se napadu. Tko ih je napao, znao sam. Bili su to Alderovi ljudi, koji su nastavili svoj krvav posao i poslije gospodarove smrti. Vjerojatno su dobili samo novoga vođu, Jacka Mansona.

Jack Manson bio je posljednji odvjetak vražjega legla i vjerojatno najgori. Jao stanovnicima ranča ako ih napusti sreća. No zasad još nisu bili izgubljeni.

Još malo pa će se umiješati Tiger Tex.

Na ranču je sijevalo iz svih cijevi. Katkad je paljba bila vrlo žestoka i brza. Činilo se da su napadači čvrsto stegnuli obruč. Zauzeli su okolna zdanja, ostave i momčadske prostorije. Vjerojatno nisu računali s tim da će dobiti vatru s leđa. Doduše, bio sam sam samcat. Ako je Jerusalem susreo Burta Cosbu, vjerojatno su još daleko.

Uprkos tome nisam oklijevao. Morao sam se umiješati. Prišao sam do sigurne razdaljine. Alderovi ljudi nisu slutili da sam se pojavio i u premoći su se osjećali sigurnima.

Kroz prozore rančerove kuće opet je sijevnulo. Pucnjevi su parali noć i u njoj se gubili.

– Čekaj ovdje, »Blacky« – rekoh svome dobrom ždrijepcu kad sam ga sklonio na sigurnom mjestu. – Čekaj!

Izvukao sam kolt i krenuo u pomoć Cosbinim ljudima.

Oko ranča raslo je veliko drveće i visoko grmlje. Zbog toga je unatoč mjesečini tama na nekim mjestima bila gotovo neprozirna. Obradovao sam se toj prednosti. Mogao sam se prikrasti sasvim blizu i uključiti se u borbu potpuno iznenadno.

Oprezno sam se provukao između grmlja koje je gotovo dodirivalo ugao kaubojske nastambe. Unutra je bilo nekoliko napadača. Odatle su pucali u prozore domaćinove kuće.

Znao sam da momčadska nastamba ima prozore i na stražnjoj strani. U to doba bili su svakako zatvoreni. Međutim, zaštitna su se krila zatvarala iz-

vanjskim poprečnim zasunom. Uspijem li ući, mogao bih koristiti iznenađenje.

U vrijeme žestoke paljbe maknuo sam drveni zasun. Preda mnom je bio razbijen prozor koji nije bilo teško otvoriti. Ljudi tu nisu imali što tražiti.

U tutnjavi nove salve uskočio sam unutra. Pritajio sam se. Nitko me nije čuo. Bio sam u nekoj pustoj komori.

U tami sam se prišuljao vratima. Čekao sam pucnjavu i onda sam ih polako otvorio. U lice mi je sunuo barutni dim.

Ispod prozora klečao je strijelac koji je upravo tražio cilj. Kad je htio zapucati, udario sam ga koltom po tjemenu tako da se sklupčao na podu bez svijesti.

Brzo sam ga vezao njegovim opasačem. Uzeo sam mu kolt i tako naoružan krenuh u potragu za sljedećim.

Otvorio sam druga vrata. Ugledao sam leđa Alderova kauboja koji je punio oružje. Nekoliko koraka dalje pucao je kroz prozor drugi strijelac.

Nijedan od momaka nije se okretao. Mislio sam, zašto da čovjek uzalud puni kolt? Udario sam ga kundakom posred šešira. Momak je uzdahnuo i prevrnuo se kao klada.

Drugi je kauboj čuo pad i pogledao je da vidi, što se dogodilo. Ugledao je svoga druga i mene kako stojim pokraj njega. U tami me nije mogao prepoznati i nije shvatio u kakvoj je opasnosti. Prije negoli je išta uspio zaključiti, izbio sam mu nogom oružje iz ruke i oborio sam ga metkom.

U toj je kući moj posao bio završen. Oni prijeko vjerojatno su se čudili da ih odatle više nitko ne drži pod vatrom. Ja nisam imao vremena za iščuđavanje. Morao sam ići dalje.

U obližnjoj staji bila su dva strijelca. Ostali su se porazmještali iza grmlja oko kuće. Dvojica su zauzela položaj iza bunara, odakle su branioce držali u šahu.

Kroz vrata nisam mogao izaći napolje jer bih se izložio vatri Cosbinih ljudi. Oni bi me smatrali jednim od lopova koji su ih napali. Sigurnije je bilo još jednom skočiti kroz prozor. Za nekoliko minuta bio sam napolju.

S ljudima u staji nisam se mogao obračunati na tako jednostavan način. Staja je imala samo ulaz okrenut prema glavnoj zgradi. Kako da dođem do klipana koji su odatle pucali nije mi isprva bilo jasno. No brzo sam se dosjetio kako da to izvedem.

Zaklonio sam se iza grma kao što su učinili drugi napadači. Zašto da me ne drže jednim od svojih?

– Psst! – zazvao sam momke u staji. – Hej, dođite ovamo!

– Što je? – pitao je jedan za kratkoga zatišja.

– Dođite ovamo obojica!

Momci su pojurili u velikim skokovima. Iz rančerove kuće planuli su hici. Prvoga sam dočekao udarcem pod bradu i

oborio sam ga. Drugi je pao pogođen nečijim metkom. Tako je bilo svršeno i s tom dvojicom.

Tada su Alderovi ljudi opazili da se nešto zbiva. Četiri su kolta umukla.

U grmlju je počelo komešanje. To me obradovalo jer sam saznao gdje su napadači.

Napunio sam oba revolvera i počeh se šuljati pokraj grmlja.

Ispred mene se iznenada uspravio Alderov jahač i trenutak me prestrašeno promatrao.

– Tiger Tex! – viknuo je. – Tiger...

Prekinuo sam ga udarcem u trbuh a zatim je dobio po lubanji. Umuknuo je kao da mu je kost zapela u grlu. Ali s mojim je iznenađenjem bilo gotovo. Revolverske cijevi okrenule su se prema meni. Meci su zujali kao da su me napale razjarene ose. Ipak sam se sretno sklonio iza obližnjega stabla.

Alderovi su ljudi otkrili neprijatelja.

– Da – viknuo sam – ovdje Tiger Tex, momci! Uzalud se trudite! Cosbinu kuću nećete zauzeti!

Iz rančerove kuće doprli su povici oduševljenja. Ljudi koji su bili unutra vjerovali su da je opasnost minula. No moje raspoloženje nije bilo tako dobro. Tu negdje još je otprilike osam do deset Alderovih jahača i svaki je od njih upravo čeznuo za tim da me ustrijeli.

Moj izazov urodio je opasnim plodom. Alderovi ljudi odgovorili su mi žestokom paljbom. Počeli su mijenjati mjesta i tražiti povoljnije položaje. Činilo se da računaju kako sam bez ikakve pratnje.

Do toga zaključka kao da su došla najprije ona dvojica iza bunara. Međutim, prema mojoj strani upravo oni nisu imali zaklon i sredio sam ih sa dva dobra hica. Ali ostali su bili raštrkani iza grmlja i zato vrlo opasni.

Poslije mojih pucnjeva zavladala je tišina. Živci su se zatezali kao strune. Prestali su pucati također branitelji kuće. Vjerojatno su vrebali trenutak kad će se netko od mojih protivnika otkriti i pružiti dobar cilj.

No jasnih ciljeva nije bilo. Samo je šuškanje govorilo da mi se protivnici približavaju. Čim bi se negdje pomakla grančica, pucao sam. Dva puta sam pogodio. Alderova banda bila je jako prorijeđena. Međutim, bio sam svjestan toga da će mi gorjeti pod petama, ne budem li odnekud dobio pomoć.

– Tiger – odjeknuo je nečiji glas – izađi na čistinu! Izgubljen si!

– Dođite po mene, momci! – odgovorio sam. – Hajde, galamdžijo, priđi! Moj kolt čezne za tobom!

Još to nisam do kraja izgovorio, kad je zaklon bio zasut pravom tučom tanadi. Morao sam leći i doslovce zagristi u zemlju. Dok je trajao vatromet nisam se niti pomaknuo. Zaklon je bio dobar. Za vrijeme paljbe dva su se kauboja privukla bliže. Pu-

stio sam ih gotovo na cijev. Prvi se smirio zauvijek. Drugi je ranjen i povukao se psujući kao kočijaš.

Banda nije odustajala. Moj položaj počeo je bivati opasan. Odbio sam još jedan poziv da se predam, iako ga je valjalo shvatiti sasvim ozbiljno.

No tad je konačno pristigla pomoć. Dobio sam je iz rančerove kuće. Ljudi su vidjeli u kakvoj sam opasnosti i izašli su. U mraku između grmlja došlo je do obračuna pesnicama.

Iznenadio sam se kad sam ustanovio da imam samo tri pomagača. Njihov je podvig bio hrabar ali bezizgledan. Samo trojica! Ostali su vjerojatno bili pobijeni ili tako izranjavani da nisu mogli sudjelovati u borbi.

Dakako, spremio sam revolvere i odmah sam se bacio u gužvu. Na žalost, list se okrenuo na neželjenu stranu.

Naslonio sam se na debelo stablo i pokušao sam odbiti dvojicu snažnih kauboja. Momci su primali udarce kao da su punjeni piljevinom. I vraćali su ih. Vraški.

Bio sam već u omami kad mi se pričinilo da čujem konjski topot. Ah, pomislio sam, konačno! To je mogao biti jedino Burt Cosba. Jerusalem ga je dakle našao.

Kad sam prepoznao Cosbin krepak glas, kao da mi se kamen svalio sa srca. Borba s mogla smatrati završenom.

Cosbini ljudi nastupili su munjevito i hrabro. Alderovim jahačima nije preostalo ništa drugo nego da se predaju. Šestorica su začas bila vezana i odvučena u staju. Bilo je to za tu gamad pravo mjesto.

– U posljednjem trenutku! – rekoh Cosbi kad smo se sreli. – Bili smo u škripcu.

– Ipak smo uspjeli – reče Cosba s olakšanjem. – Lopove ćemo predati šerifu.

– Je li vas sreo Jerusalem? – pitao sam.

– Jerusalem? Ne, bit će da nas je promašio.

– Do vraga – rekoh – tad me sreća zaista dobrano služila. Gdje je Sally? – Sally! – vikne Cosba i pojuri prema kući.

Jedan od momaka koji su branili kuću stao je pred rančera i rekao mu:

– Gazda, Sally nije ovdje!

– Što? – zabezeknuo se Cosba i zamalo je posrnuo. – Ne razumijem? Što to znači?

– Na žalost, to da je oteta – reče čovjek potišteno.

– Kako se to dogodilo?

– Za vrijeme napada. Miss Sally držala se vrlo hrabro. Povlačili smo se u kuću. Pri tom smo imali gubitaka. Miss Sally nije uspjela stići do ulaza. Bila je odsječena od nas i morali smo gledati kako je neki čovjek podiže na konja. Branila se i dozivala pomoć, ali ništa se nije moglo učiniti. Prišla su još dvojica i vezala su je. Onaj prvi odjurio je...

– Tko je bio taj čovjek? – pitao sam.

Kad nisam dobio odgovor, otišao sam u staju. Zarobljeničko društvo dočekalo me cerekanjem.

– Ako nas odmah ne oslobodite, ako ne dobijemo dvadeset konja i tisuću dolara otkupnine – rekao mi je jedan momak – miss Sally nećete nikad više vidjeti.

– Tako? – promrsio sam. – Kad već laješ, reci mi, gdje je ona sada? Tko ju je odveo?

– To bi morao pitati Jacka Mansona – odgovorio je kauboj podrugljivo.

*

Iza mojih leđa pojavio se Cosba. Dahtao je od bijesa.

– Dižite ovoga – rekao je Cosba svojim kaubojima. – I potrudite se da i nadalje bude razgovorljiv. Moram odmah saznati, kamo je Manson odvukao moju kćer.

Šutio sam. Bio sam načistu s tim da od Alderovih jahača milom nećemo izvući ništa. Zapad je divlji, pred nama nisu bili pitomi ljudi.

Alderov momak izdržao je pola sata obrade i tada je priznao da je Jack Manson odveo djevojku u lovačku kućicu, položaj koje je prilično podrobno opisao.

Tada se pojavio stari Jerusalem.

Kauboj Jeremy znao je gdje se nalazi spomenuta brvnara. Iznuđena izjava mogla se smatrati vjerodostojnom. Pogledi Alderovih kauboja jasno su govorili o strahu da ćemo ih bez oklijevanja povješati.

Cosba i ja znali smo da se ne smije izgubiti niti jedna jedina minuta. Moramo osloboditi Sally.

Poveli smo sa sobom Jeremyja i dvojicu najboljih Cosbinih ljudi. Trebalo bi da budemo dovoljno jaki za obračun s Jackom Mansonom makar bio srođen sa samim đalovom.

Krenuli smo odmah.

Pridružio nam se Jerusalem.

Jeremy je znao put prema kolibi. To lovačko sklonište podigao je čovjek koji je odavno otišao u vječna lovišta. Otada je koliba bila pusta i pomalo je propadala. Budući da se nalazila na vrlo skrovitu mjestu, Jack Manson koristio ju je kao pogodan brlog. Pred nama je bila zadaća da ga odatle izvučemo.

– Kako ćemo dugo jašiti? – pitao je Burt Cosba svoga kauboja koji nas je vodio.

Svi smo bili nemirni i nestrpljivi.

Dobri stari Jerusalem bio je, na žalost, loš jahač i nismo dovoljno brzo napredovali. Starac je imao teškoća s konjem. Kauboj kao da je dugo smišljao odgovor.

– Pa – rekao je promuklo – po mojoj procjeni, stići ćemo u svitanje.

– Jadno moje dijete – kukao je rančer. – U zoru, kažeš?

– Manson neće stići mnogo prije nas – rekao sam. – Sa Sally imat će putem sigurno velikih neprilika.

– Dvoje ljudi na jednom konju, sir! – umiješao se u razgovor Jerusalem. – Jack Manson

ne može jašiti tako brzo kao mi.

– Da, da – gunđao je Burt Cosba – ali ipak bismo morali požuriti. Spori smo. Ne štedite konje.

Jašili smo prema Dark Hillsu. Pregazili smo Yellow. Pred nama su bili tamni hrptovi šumovitih bregova i stijene koje kao da je naokolo razbacao neki div. Sve je to na mjesečini djelovalo tajanstveno i opasno.

Šutke smo tutnjali kroz noć. Razbudili smo i uznemirili životinje u šumi i posvuda oko nas čuli su se njihovi čudni glasovi.

Tama je otežavala put. Naprezali su se i ljudi i konji. Nikome nije bilo do razgovora. Svi smo bili zaokupljeni razmišljanjem o tome, kako će proći posljednji čin drame koja je nekoliko puta iznenađivala obratima.

Hoće li se opet prolijevati krv?

Jack Manson očito je vjerovao da u igri s Burtom Cosbom ima u rukama pravu kartu: rančerovu kćer.

Razmišljao sam o tome, kako da mu pokvarim račune.

Kad je na istoku Dark Hillsa bljedilo svitanja počelo potiskivati mjesečinu, Jeremy nas je upozorio da smo blizu cilja. Njegov se proračun doista obistinio.

Kaubojevo upozorenje donijelo nam je istodobno olakšanje i jaku napetost.

Prilazili smo gustišem obrasloj uzvisini, na kojoj se ocrtavao taman četverokut.

Jeremy je bio uzbuđen.

– Tamo gore – rekao je.

Podboli smo konje.

– Manson mora konačno dobiti svoje! – reče Cosba prijeteći.

Rančer se progurao pored crnca. Ja sam jašio Jeremyju slijeva. Dvojica kauboja i Jerusalem sačinjavali su začelje. Tako smo se penjali prema vrhu.

Gore pred nama nije se opažalo svjetlo. Bockala me misao, nije li nas Alderov kauboj ipak prevario.

Ispred same brvnare bila je slobodna livadica. Vjerovatno se radilo o krčevini, napravljenoj iz sigurnosnih razloga. S vremenom se tu pojavilo novo raslinje, no ipak je svatko morao računati s tim da će iz kolibe biti opažen.

– Oprez! – opomenuo sam Cosbu. – Predlažem da sjašimo. Prilazit ćemo pješice. Ja bih na Mansonovu mjestu otvorio četvore oči, a uvjeren sam da ih on niti na trenutak ne sklapa. Sigurno je sigurno.

– Koješta – reče Cosba nestrpljivo i pojaši dalje. – Protivim se svakom oklijevanju. Ne mogu svoje dijete ostaviti u rukama razbojnika niti minute dulje negoli što sam morao.

Ponovo je zaprijetila rančerova nepromišljenost.

– Minuta više ili minuta manje, to je sada svejedno – rekao sam.

Cosba je međutim već bio izbio na čistinu.

Planuo je hitac. Rančer je pogođen i pao je s konja. Jack

Manson zadržao ga je dakle pred samim ciljem.

– Ni korak dalje! – viknuo je Manson iz brvnare. – Opominjem vas. Sally Cosba je kod mene i ako me ne poslušate, bit će mrtva.

Jerusalem, Jeremy i oba kauboja odmah su skrenula konje u sjenovite zaklone. Ja sam skočio sa sedla i priskočio Cosbi. Poduhvatio sam ga pod rame-

na.

– Prokletstvo! – škrgutao je ranjenik.

– Sami ste krivi! – rekoh ne skrivajući ljutnju. – Sada stisnite zube. Izvući ću vas.

Manson je ponovo pucao. Činilo mi se da će mi metak odnijeti nos. Sklanjao sam Cosbu ne obazirući se na njegovo stenjanje i gunđanje. »Blacky« nas je pokrivao. Uznemiren Cosbin konj došao je za nama.

Iznenadilo me kako je rančer težak. Osjećao sam se kao da vučem panj kojemu još nisu posječeni svi korijeni. Kad smo bili u zaklonu, prišli su ostali.

– Pored rane na ruci sada ga je okrznulo na desnoj nozi – rekao sam. – Izbačen je iz stroja.

– Ja ću, ja ću... – cijedio je Cosba kroz zube i grčio se od bolova.

Nismo imali vremena čekati da čujemo što bi rančer htio.

Jack Manson ponovo je vikao iz brvnare:

– Tražim tisuću dolara za djevojku, dvadeset konja iz uzgoja i slobodno povlačenje.

– Kako to zamišljaš? – pitao sam, nastojeći da dobijem na vremenu.

Grozničavo sam razmišljao o tome, kako da izbavim djevojku bez opasnosti da strada ona ili netko od nas.

– Sve sam promislio – odgovorio je Jack Manson, nasjevši na otezanje. – Konje ću preuzeti kod potoka. Djevojka će ići sa mnom do granice. Tamo ću je pustiti da se vrati k ocu.

– Zaboravio si Alderove momke – podrugnuo sam se. – Oni su u našim rukama.

– Radite s njima što hoćete – doviknuo je Jack Manson ravnodušno. – Meni više nisu potrebni.

Cinik me nije iznenadio. I prije toga shvaćao sam staroga Mansona kad je sinovima želio smrt. Preda mnom je bio čovjek bez ljudskih osjećaja, jedan od onih koji su zaista zaslužili uže.

Dok je Manson govorio, privukao sam se rubu grmlja, tako da sam mogao promatrati brvnaru. Jack Manson bio je u dobrom zaklonu. Samo bih ga lukavstvom mogao dobiti pred revolverske cijevi.

– Alderovi momci – viknuo sam – kažu da je Sally uspjela pobjeći. Nije kod tebe i varaš nas. Znaš da si opkoljen i htio bi se izvući. Došli smo da jednom zauvijek sredimo račune.

Slijedila je šutnja. Zatim se Manson bijesno proderao:

– Da djevojka nije kod mene? Tko je to rekao?

– Tako tvrde Alderovi ljudi, koji su nam otkrili tvoje sklonište.

– Laž! – vikao je Manson. – Kukavice su napunile gaće! Glupani! Djevojka je ovdje. Cosba bi bio dobio obavijest.

– Ali sada smo ovdje i moraš nam dokazati da je tu i Sally. Kad ne bismo vjerovali tvojim ortacima, mogli bismo s pravom sumnjati da si u međuvremenu djevojku ubio.

Mahnuo sam djojici kauboja da se prišuljaju brvnari. Svaki s jedne strane. Momci su odmah shvatili moj plan.

– Živa je! – vikao je Manson.

U glasu se osjećalo da sve jače bjesni.

– Ako je tu i ako je živa, pokaži je – uzvratio sam. – Pusti je da izađe pred kuću. Na nju neće nitko pucati.

Razdanjivalo se. Vidljivost se povećavala.

Zaštićeni grmljem, Cosbini su se kauboji prišuljali zaklonu kod kojega su se razišli. Trenutak kasnije bili su priljubljeni uz stijene kolibe. Bili su na užim bočnim stranama. Zatim su pognuti krenuli prema čelu brvnare. Manson ih kroz prozorčiće koji su nalikovali na puškarnice nije mogao vidjeti.

Ja sam ležao ravno nasuprot vratima, spreman da u svakom trenutku zapucam.

Jeremy i Cosba promatrali su pohtvat. Napetost je bila takva da je rančer zaboravio bolove. Radilo se o sigurnosti i životu njegove jedine kćeri.

Kako ne bih Jacku Mansonu dao priliku da razmišlja, ponovo sam ga zazvao.

– Mansone, valjda shvaćaš da nitko ne bi platio nešto što nije vidio. Tražiš konje i slobodan uzmak. Hoćeš k tome tisuću dolara. Čovječe, to je gomila novca! Burtu Cosbi vrijedan je život kćeri, ali ja sumnjam da nas varaš. Moraš dokazati suprotno. Tek se tada može pregovarati.

– Do vraga, pokazat ću vam je! – bjesnio je Manson. – Vidjet ćete je na vratima. Ali ako računate s trikom, ustrijelit ću je kao lasicu!

– Tiger, ove minute neću zaboraviti do groba – uzdisao je Brut Cosba.

– Tišina! – šapnuo sam i povikao: – U redu, Mansone! Ali pusti zarobljenicu da korakne preko praga. Korak ispred kuće, jasno? Ti ostani unutra. Nećemo te dirati. Hoćemo biti potpuno sigurni da je djevojka živa. Na vratnice se može prisloniti leš, je li tako? Zato mora koraknuti napolje.

– Gluparije! – viknuo je Manson.

– Za tisuću dolara može se nešto zahtijevati – rekao sam.

Ponovo je zavladala tišina. Napeto smo čekali, što će se dogoditi.

Dvojica kauboja bila su priljubljena uz brvnaru na dva koraka s jedne i druge strane vrata. Jack Manson ih nije mogao vidjeti. Da bi po njima pucao, morao bi izaći na moj nišan. Ako pusti djevojku preko praga, sve je ovisilo o tome, hoće li kauboji biti dovoljno brzi.

U granju je šuškao jutarnji povjetarac. Priroda se budila. Brojili smo otkucaje srca.

Tada su konačno zaškripala teška vrata brvnare.

Pojavila se Sally Cosba.

Pokraj mene ležali su Burt Cosba i Jerusalem. Nisu se mogli svladati i obojica su povikнula:

– Sally!

– Oče! – odgovorila je djevojka.

Istog trenutka bacili su se na nju kauboji. Iz brvnare je planuo hitac. Jedan je kauboj pao. Drugi je uhvatio djevojku oko struka i u nekoliko skokova bio je iza ugla.

Na vratima se pojavio Manson. Cosba i ja pucali smo istodobno. Čuji je metak pogodio, ne zna se. Jack Manson se trgnuo i pao je natraške u kolibu.

– Prokletstvo! – žestio se Cosba.

– Polako! – rekoh. – Sally imamo! – tješio sam rančera.

Između grmlja trčao je kauboj i za njim djevojka.

– Mičite se odavde! – dovikнuo sam. – Bježite u zaklon! Manson će tek sada biti opasan.

Djevojka kao da me nije čula. Prepoznala me i rekla je:

– Tiger Tex! Slutila sam da ste ovdje! Ali tata? Što je s njim?

– Jeremy, Jerusalem, odvucite ga odavde! – zapovjedio sam. – Ja ću se pozabaviti s Jackom Mansonom.

Iz kolibe su počeli dopirati mukli udarci sjekire.

Znači, Jack Manson bio je samo ranjen.

– Što to znači? Što radi? Što poduzima? – pitao je Cosba kad su ga Jerusalem i Sally pažljivo podbočili.

– Našao je sjekiru i probija izlaz – rekoh. – Hoće se izvući sa stražnje strane. Ali to ću mu zapapriti!

Udarci sjekire odjekivali su muklo. Drvo je dakle bilo natrulo i Jack Manson neće odustati.

– Jeremy, ostani s Tigerom – rekao je Cosba svome kauboju.

Sally i Jerusalem poveli su ga prema mjestu gdje su bili sklonjeni konji.

Dao sam Jeremyju znak da me prati. Osluškujući udarce privlačili smo se bliže. Manson je još bio zauzet probijanjem zida. Paljbe nije bilo.

Kad smo uskočili kroz vrata u kolibu, iznenadili smo se. Zakasnili smo! Manson je bio brži i odmaglio je. Kroz rupu pri dnu zida provirivalo je svjetlo ranoga jutra.

– Za njim! – reče Jeremy, obuzet lovačkom groznicom.

Momak je bio jednako neoprezan kao i njegov gospodar. Prije negoli što sam ga mogao zadržati počeo se provlačiti napolje. To je platio isto tako kao i rančer Cosba.

Planuo je hitac. Jeremy je kriknuo i uhvatio se za ruku. Jack Manson računao je s progoniteljima.

Ranjeni kauboj jaukao je od boli i bijesa. Iz rane je kuljala

krv. Momak je znao što mu je činiti i nisam se kod njega zadržavao. Sada mu nisam mogao pomagati.

Osluškivao sam. Čuo sam Mansonove korake. Bježao je. Sada se kroz rupu moglo napolje bez opasnosti. Izlaskom na vrata i obilaskom kuće izgubio bih podosta vremena.

U travi iza kolibe opazio sam krvav trag. Manson je krvario. Ako i nije teško ranjen, prednost je mogla biti mala. Tragovi su bili jasni i lako sam ih pratio.

Trčao sam. Granje me šibalo po licu. U trku sam napunio kolt i zapeo ga.

Hitac koji je planuo bio je namijenjen meni. Metak je prošišao opasno blizu moga uha. Skočio sam u zaklon i čekao, hoće li Manson ponovo pucati. Ali razbojnik nije to učinio. Pritajio se. Nekoliko trenutaka kasnije opazio sam sjenu koja promiče između grmlja. Pucao sam, ali nisam pogodio.

Dopunio sam metke i potrčao za Mansonom. Ponovo je pucao, no ovaj put metak je rezao lišće daleko od mene.

Manson je vjerojatno podlegao strahu nesigurnosti.

Trčali smo kratkom nizbrdicom, pri dnu koje su stršale prema nebu dvije čudne stijene, nalik na dva spomenika. Tu je Manson mogao naći dobar zaklon.

Pokušao sam mu presjeći put. U hipu je shvatio moju namjeru i zapucao je tako da sam morao leći iza stabla.

Manson je iskoristio prednost i nestao je iza stijene.

– Tiger – vikao je – stani! Ne miči se! Ustrijelit ću te! ostavi me u miru.

U tim riječima nalazio sam očaj. Jack Manson nije bio mekušac. Rana ga je jako ometala u akciji. Inače se ne bi javljao. Ili bi napadao, ili bježao.

– Predaj se, Jack! – dovikнuo sam mu. – U bezizglednom si položaju. Baci kolt i izađi na čistinu!

– A, to nećeš doživjeti, Tiger! – vikao je Manson. – Izaći ću kad ti odeš u pakao!

Pustio sam ga da govori. Puzao sam prema drugom stablu. Približavao sam se.

Sunce je izašlo i obasjalo je stijene, probudivši na njima krvavo crvenilo. Ispred mene je odletjela ševa, kao da je krenula ravno u nebo.

– Tiger – javio se ponovo Manson – zašto se kriješ? Kukavica si! Pokaži se!

Zaključio sam da Mansona svladava očaj. Skutrio se u zaklon i izgubio me iz vida.

Opet nisam odgovarao. Oprezno sam puzao dalje. Metar po metar.

Obišao sam stijenu iza koje se Manson sakrio. Došao sam na kamenje koje je zub vremena stoljećima odgrizao od stijene, stvorivši na tlu debeo posip. Morao sam biti vraški oprezan. Odao bi me i najmanji šum, što je moglo biti kobno.

– Gdje si, Tiger? Ako imaš petlje, dođi ovamo! – nastav-

ljao je Manson. – Htio bih da se ogledamo u poštenoj borbi.

– Evo me! – rekoh glasno.

Bio sam na četiri koraka iza Mansonovih leđa. Kad se okrenuo, zabuljio se u mene užasnutim pogledom. Upali obrazi bili su blijedi, obliveni znojem.

Pucao sam prvi. Jack Manson pao je bez glasa.

*

Jeremyja sam našao ispred kolibe. Razderao je košulju i previo je ruku. Povez je bio krvav, no radilo se o okrzotini. Kauboj je isprva gubio mnogo krvi ali ostao je priseban. Kad sam došao, upravo je htio krenuti k ostalima. Vedra lica dočekao me riječima:

– Tvoj se kolt sigurno dobro ugrijao, Tiger! Bila je to vraška grmljavina!

– Jack Manson leži tamo iza stijene – rekoh kratko.

– Mislim da mu nećemo podizati spomenik – reče Jeremy. – Franka je dohvatilo a dlaka je nedostajala da i ja dobijem svoju porciju olova. Žalim za Frankom, bio je dobar momak.

Frank je bio drugi Cosbin kauboj koji je sudjelovao u spašavanju Sally. Ležao je ispred brvnare, licem okrenut prema zemlji, smiren zauvijek.

– Manson nije dugo čekao isplatu – rekoh, tješeći Jeremyja.

– Ah – uzdahnuo je Jeremy. – Da pogledamo, gdje su ostali?

Kimnuo sam i potapšao momka po ramenu. Krenuli smo. Nekoliko minuta kasnije bili smo kod Cosbe. Sally se brižljivo bavila očevom ranom.

Rančer nas je iznenadio strašnim krikom. Ležao je na pokrivaču prostrtom po travi a pokraj njega je, Sally nasuprot, klečao Jerusalem. U rukama je držao nož.

– Evo metka, mister Cosba – govorio je crnac i pokazivao malo opasno olovno zrno. – Sada je sve u redu. Bit će još bolova, ali za nekoliko dana vi ste ponovo na nogama.

– Spretan si – hvalio je rančer Jarusalema.

– Star sam, ali nisam nespretan – osmjehivao se Jerusalem.

– Ako niste protiv toga, odsad bih radio na vašem ranču.

Cosba nije bio protiv toga i tako je Jerusalem na kraju ipak našao krov.

Sally i njezin otac promatrali su me upitnim pogledima.

– Da – rekoh – to je kraj braće Manson. Ali sada bih rado saznao, što je bilo s Desmondom, Alderom i jadnim Maldenom, koji je ubijen u svojoj kući.

– Pa o tome sam vam pričao – reče Jerusalem. – Rekao sam vam što sam saznao na Alderovu ranču.

– Tko je zapravo taj Desmond? – pitao sam otežući riječi. – Mislim na čovjeka u čijoj su hotelskoj sobi priređeni razgovori, na koje je bio pozvan i Malden.

– Nemam pojma, sir reče Je-

rusalem. – Zaista ne znam. Tako temeljito nisam upućen.

Trenutak kasnije Jeremy odjednom zabaci glavu i reče:

– Desmond! Tako je! Jerusalem, sjetio sam se, gdje sam te jednom vidio!

Nisam se miješao u taj razgovor. Pažljivo sam promatrao sugovornike i još sam pažljivije slušao.

– Tako je – ponavljao je Jeremy – bilo je to prijeko kod Creek Villagea, na Desmondovu ranču!

– Nemoguće – tvrdio je Jerusalem. – Isključeno. To je zabuna.

– Nema tu nikakve zabune – govorio je Jeremy, odmahujući rukom. – Tako je kao što sam rekao. Siguran sam. Dogodilo se to prije tri godine. Rančer Desmond bio se pokušao ubiti.

Samoubojstvo? – začuđeno upita Cosba. – Zašto bi se taj čovjek sam skončavao?

– To nikome nije bilo jasno – rekao je Jeremy. – Dakako, pričalo se svašta. Ljudi su tvrdildi da je Desmond počinio nešto tamo odakle je došao. Da nema čiste ruke i da se zbog toga naselio u onom prljavom gnijezdu. Istok je za njega bio opasan.

– I? – dobacio sam, tako da se ne prekine Jeremyjeva nit.

Ništa ne bih bio tako rado slušao kao ono što je kauboj dotad izgovorio.

– Rekao sam da se koješta pogovaralo – nastavio je Jeremy. – Pričalo se, na primjer, da se pojavio tajanstveni ucjenjivač...

Jerusalem se okrenuo kao da se sve to njega ne tiče. Promatrao sam ga. Kao da se suzdržavao da ne potrči prema konjima.

Cosba je došao na istu pomisao kao i ja.

– Her, Jerusalem – povikнuo je – ostani ovdje! Zaboravio si, kako se kažnjava krađa konja?

Jerusalem se začudo nije obazirao na rančerov nalog. Požurio je i začudio nas kad se bacio na »Blackyja«.

Nije bilo dvojbe, Jerusalem je, što se konja tiče, imao dobar ukus.

Nisam povlačio kolt. Znao sam što će se dogoditi.

Jerusalem nije odjašio niti desetak koraka, kad je u velikom luku odletio sa sedla i tresnuo o tlo pored gljiva muhara. Pad je bio težak i Jerusalem je bolno uzdisao.

Jeremy i ja bili smo istoga trenutka pokraj njega. Kad smo ga vezali, nije pružao otpor.

– To si dakle, bio ti, stari lopove! – podviknuo sam. – Ti si bio taj ucjenjivač! Ti si bio tajni poglavica bande! Dobro zamišljeno! Aldera i Desmonda gurao si pred sobom kao lutke jer si obojicu imao u šaci.

Zastao sam. Morao sam svladati bijes. Kad sam se smirio i sredio misli, nastavio sam:

– S vremena na vrijeme za-

pošljavao si se tu i tamo, njuškao si i čeprkao po tuđoj prošlosti. Kad si dovoljno znao, ucjenjivao si. Smislio si također krađu konja. Braća Manson radila su zapravo za tvoj džep. Sad mi je jasno da si prije četvrt sata povikom pokušao upozoriti Jacka Mansona na opasnost. Je li tako?

Jerusalem je šutio i šibao me zlim pogledima. Njegovo inače prijazno i pošteno staračko lice posve se promijenilo.

Cosba se nije mogao suzdržati. Počeo je vikati:

– Ako su Mansoni bili đavoli, ti si bio Lucifer! A htio sam te uzeti pod svoj krov!

Vi biste bili njegova sljedeća žrtva, gazda – reče Jeremy uzbuđeno i udari Jerusalema laktom u rebra.

– Kod mene bi otegnuo papke. Ne bi imao po čemu rovati – mrmljao je Cosba.

– Dakle, stari, ponovo si izgubio dom – rekoh podrugljivo. – Barem onakav kakav si želio. Međutim, dobit ćeš siguran smještaj na drugom mjestu.

– Sad više ne morate razbijati glavu razmišljanjem, rendžer – reče Sally Cosba. – Sve se nenadano objasnilo.

– Opažali ste da me mučilo razmišljanje? – rekoh djevojci.

– Jesam, dakako – odgovorila je. – Promatrala sam vas češće i dulje negoli što ste to opažali.

– Tako sam vas zanimao?

– Što da vam kažem?

– Hm, što bi na nekom rendžeru moglo biti tako zanimljivo? – rekoh smijući se.

– Svašta – rekla je Sally prpošno. – Pogotovu kad se rendžer zove Tiger Tex.

– Na vašem mjestu ne bih mnogo mislio o Tigeru Texu – rekao sam.

– Zašto?

– Tiger Tex osjeća se dobro samo u sedlu. Rančerska kuća, makar bila velika i prostrana, za mene bi bila premalena, pretijesna. Moj je dom prerija!

– Ali ne možete mi zabraniti da na vas mislim, Tiger – potišteno reče Sally.

– Ne mogu, mala Sally – rekao sam.

Osjećao sam se donekle lagodno. Odlaknulo mi je kad sam ugledao kako dolazi šerif Masterson iz Blackvillea. Sa zadovoljstvom sam mu mahnuo šeširom.

Šerif je došao u pravom trenutku. Mogao je odmah povesti sa sobom inače dobroćudnog Jerusalema i dati mu siguran smještaj.

Uskoro su se naši putovi razdvojili. Masterson je otišao s Jerusalemom prema sjeveru. Cosba i njegovi ljudi krenuli su prema ranču. Ja sam stajao neko vrijeme u mjestu i promatrao sam ih kako odmiču dolinama Dark Hillsa. Zatim sam pojašio prema rendžerskom logoru.

Sally sam mogao jasno razabrati među ostalim jahačima.

arena

ČOVJEK ČOVJEKU

Pozivamo vas da se uključite u akciju tjednika »Arena« i emisije »Dobar dan« Zagrebačke televizije

Akcija traje do kraja ove godine, a namijenjena je gradnji četverorazredne škole u Velikoj Polači pokraj Knina, selu koje je stradalo u potresu.

Svoje priloge možete slati na žiro-račun 34460-743-5119392 SIZ ODGOJA I OSNOVNOG OBRAZOVANJA OPĆINE KNIN, s naznakom »za gradnju škole u Velikoj Polači«.

Vaši prilozi mogu biti i u materijalnim dobrima (građevinski materijal, školska oprema i sl.).

Za sve informacije možete se obratiti:

- **Televiziji Zagreb, emisija »Dobar dan«, 41000 Zagreb, Miramarska ulica b. b., telefon (041) 510-511.**
- **Tjedniku »Arena«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon (041) 515-555.**

Odlučite li da pošaljete svoj prilog, molimo vas da nas obavijestite, kako bismo to mogli zabilježiti u »Areni«. Na kraju akcije svi darovatelji, pojedinci ili kolektivi, dobit će zahvalnicu, za sjećanje na dobrotvornu akciju.

Jašila je na kraju male kolone i često se okretala.

*

– Rendžer Ric Yerby javlja se po izvršenom zadatku! – raportirao sam.

Pukovnik je stajao pored prozora. Pušio je cigaru kao i svih drugih dana i ravnodušno je slušao moje riječi.

– U redu, Tiger – rekao je. – Pretpostavljam da je zadatak obavljen uspješno.

– Ako mislite na slučaj s tajnovitim pismom rančera Maldena, smijem reći da jest.

– Dakako, mislio sam na taj slučaj, ne na Sally Cosby – promrsi pukovnik i otpuhne dim. – Vaši me uspjesi kod mladih djevojaka ne zanimaju.

Pukovnik je dakle čuo s neke druge strane kako je priča tekla.

– Znači da dobivam voljno, sir? – rekao sam.

– Pogođeno! – reče hladno pukovnik.

– Salutirao sam i okrenuo se.

Napolju me dočekao Terry Pound. Osmjehivao se i tapšao me po ramenu. Drugarski se radovao što me ponovo vidi.

VIP	
LASO	Svaki tjedan
EVA	Svakih 14 dana
SUPERSTRIP	Svakih 14 dana
Tom i Jerry	Svakih 14 dana
tj	Svakog 13. u mjesecu
SIRIUS	Svakog 5. u mjesecu
MAGAZIN	Izlazi povremeno
erotika	Svaki mjesec

U PRIPREMI:

Al Mills

ZLOČINAC SA ZNAČKOM

LASO

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 9.360 d, a za šest mjeseci 4.680 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052, za »LASO«.
Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US$ 17,00 (avionom US$ 20,20), C$ 24,00 (avionom C$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00).
Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI).
Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.
Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d.
Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973.
Rukopisi se ne vraćaju.

POZIVAMO VAS U VELIKI LOV NA ALBUME
SA SAMOLJEPIVIM SLIČICAMA

TKO PRIJE — TAJ DOBIJE

SUPERNAGRADE U SUPERNATJEČAJU

ALBUMOM DO AUTOMOBILA FIAT 126 P

I DRUGIH VRIJEDNIH NAGRADA

KAKO?
POTRAŽITE JOŠ DANAS
ALBUM SA SAMOLJEPIVIM SLIČICAMA
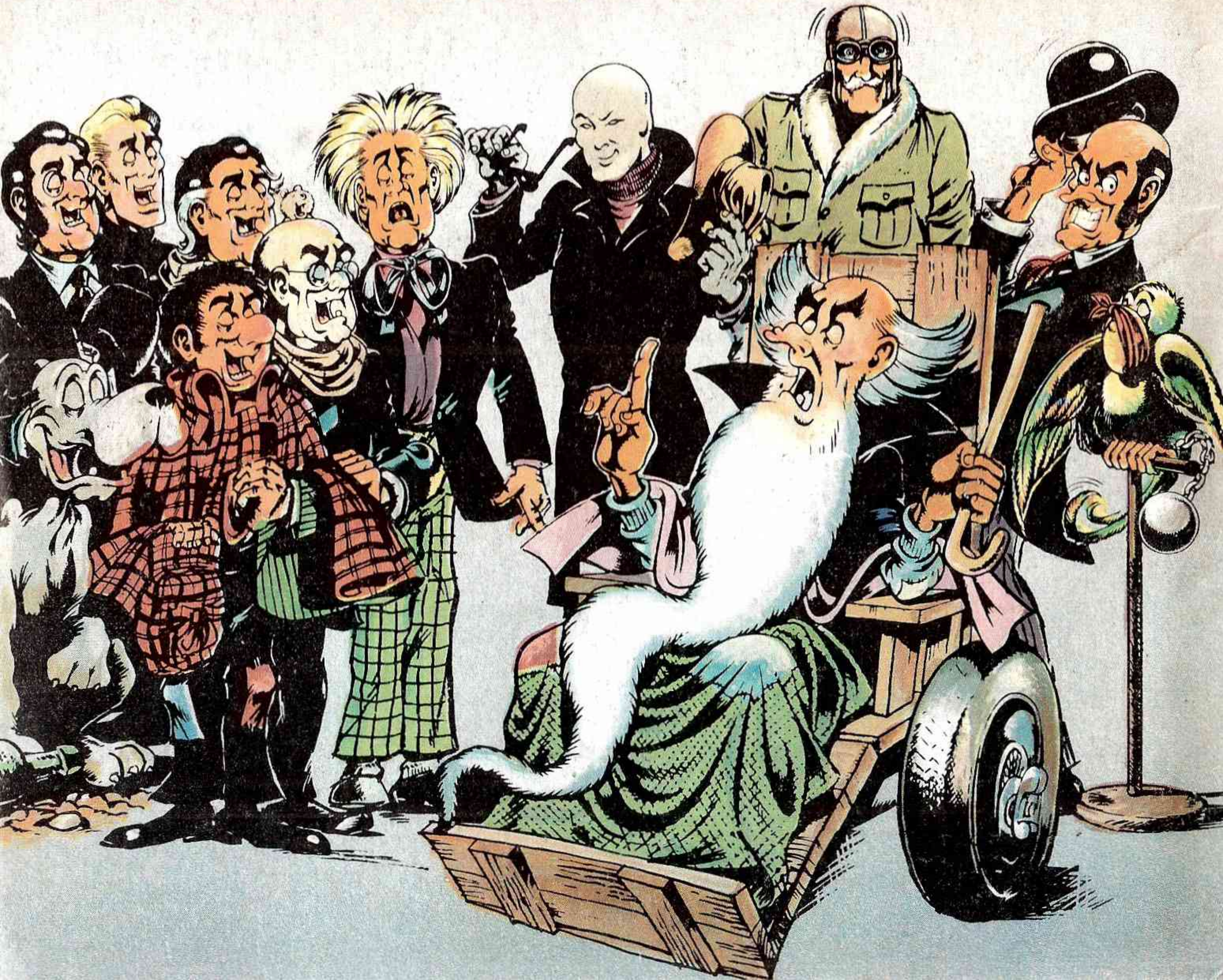
POPUNITE GA SLIČICAMA I POŠALJITE REDAKCIJI
AKO STE PRVI, AUTOMOBIL JE VAŠ